

LO

PEDRÍS

53

octubre 2013

www.lopedris.com

Butlletí trimestral d'informació

VILAPLANA

53

Vilaplana fa Via

Edita: **Lo Pedris**

Coordinació

Carme Abelló
Josep de Las Heras
Montse Ferré
Josep M. García
Hilari Juanpere
Lídia Juanpere
Jordi Mariné
Josep Mestre
Teresa Serra
Mei Salvat

Correcció

Dolors Joanpere
Francesc Mariné
Jordi Serra
Òscar Aymamí
Carme Maigí

Prensa on-line

Raquel Virgili

Portada

Enric Ferré

www.lopedris.com

Composició i Impressió

sbm

D.L. T-1553-2000

Tirada 500 exemplars

Preu: 2,50 Euros

Lo Pedris és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedris no assumeix, necessàriament, les opinions que els col·laboradors manifesten en llurs articles ni que s'hi identifiqui.

Annexe amb la revista aquest número:
Mascabers - Làmina núm 40

LO PEDRIS

Editorial

La redacció

Saber que estem participant en un acte que està fent HISTÒRIA, amb majúscules, ens dóna a tots una sensació d'orgull i de pertinença a alguna cosa més gran, alguna cosa que va més enllà de ser individu, és l'orgull de saber que amb la nostra actuació estem participant en el naixement de quelcom que anirà més enllà de la nostra existència.

Estem creant un nou futur per als nostres fills i per als seus fills. L'acceptació d'aquesta realitat en ha d'ajudar a ser forts en les nostres conviccions.

La festa que va representar la Via Catalana, l'alegria que vàrem sentir en participar-hi, l'hem de recordar perquè ens doni força i fe en el nostre futur.

Ens falta poc per arribar al nostre objectiu de canvi, però no podem defallir.

Recordem l'Onze de Setembre, el que vam sentir, el que va representar per nosaltres i que això en doni força i ànims per arribar fins allà on volem arribar.

■ ■ ■

Sumari

Editorial	2
Entrevista Roser Mestre Salvat	3-5
Vilaplanencs exteriors: Josep Maria Mendizàbal	6
Rutes per caminar	7
Carta des de Togo	8
De cinema	9
Història	10-11
Història local	12
Opinió Com es veu el món periodístic des de fora?	13
Via Catalana	14-15
Les nostres entitats Grup de Joves de Vilaplana	16 - 17
Fototeca Viva	17
Activitats en color	18
11 de setembre de 2013	19
MUSSART	20-23
Activitats	24-25
El pulsometre	26
Societat	27
Cuina Els bolets	28-31
LA FRESCA	32-33
Lo Pedris pel món	34
Passatemps	35

Roser Mestre Salvat

la Tieta Roser

■ Sarai Martínez Anguera

Si hagués de demanar alguna anècdota sobre Vilaplana o informar-me d'alguna novetat, segurament aniria a veure la Tieta Roser, com la coneixem els de la família, o la Roser de cal Bruno o Queralt, com la coneix tot el poble.

La Tieta Roser és una donariallera, curiosa i que sovint es fa preguntes, que ha viscut molt i que sempre té alguna cosa per explicar. Va néixer l'any 1933 a cal Bruno, a Vilaplana. Sempre ha viscut al poble, a excepció de quan es va casar que va viure 3 anys a Vilallonga del Camp.

Ens reunim un matí de finals d'estiu a casa seva i repassem la seva trajectòria vital. M'explica moltes curiositats de les diferents èpoques que ha viscut.

Què recordes dels primers anys de la teva vida?

R: Jo vaig néixer 3 anys abans de la guerra civil i per tant vaig tenir molt poca noció del que passava, però recordo que hi havia molt de moviment pel poble, tot i que no ens movíem de casa. Quan es retiraven els republicans recordo que van passar per davant de casa uns nois ferits i un d'ells tenia la cama destrossada! També recordo que va caure un avió per aquí dalt de la muntanya, cap a les Valls. Aquell dia jo estava asseguda a la carena que dona a baix de l'hort de Cal Bruno i sentia la gent dient "cau un avió, cau un avió!!!!". Després es va comentar que havien trobat el pilot. Un dels altres records que tinc és que la tieta Dolores em va dir si volia anar a veure el pont que havia caigut durant els bombardejos, en una de les primeres excursions pel poble que vaig fer, ja que durant la guerra, com he dit,

no sortia de casa.

Anys més tard, quan la guerra civil finalitza l'any 1939 i s'entra a la postguerra, amb un règim dictatorial que dura més de 30 anys, com vivia i es divertia la gent de Vilaplana?

R: La diversió màxima durant la postguerra era anar a ballar a la sala petita de cal Ritu els diumenges. Allà el Ritu posava la gramola i la gent ballava. També feien sardanes a la sala parroquial.

El que esperàvem amb més il·lusió era la festa major d'octubre; durant tot l'estiu ja ens preparàvem perquè allò era la bomba! Venia una orquestra i de vegades algunes noies vocalistes.

Recordo que cap als anys 40 i 50 durant la festa major d'octubre i de gener era l'única època de l'any en què podies menjar carn de bou. Llavors es matava el bou que pujaven de Reus a la placeta de davant de cal Teodoro. Una vegada se'ls va escapar malferit. A l'entrada de la Carme, mare de la Carme de cal Teodoro, s'hi resguardaven un munt de gent i criatures, ja que es tractava de tot un esdeveniment. Aquell dia el meu pare anava cap al tros i va donar la casualitat que era allí, va agafar el mall i va fote un cop al bou que el va matar! Si no, hagués entrat directe a la casa i hagués matat una canallada!

També m'agradava molt que vingués la quaresma perquè llavors el ball era prohibit però feien cinema. Jo disfrutava molt, amb el cine! Recordo descobrir-lo un dia que vaig anar a conèixer un dels Fabians que havia nascut i em vaig escapar a ca la Narra, on hi ha

ara la sala parroquial, i vaig quedar meravellada perquè vaig veure a la pantalla unes dones amb unes joies, collarets, vestits!!! Aquí tothom vestia tan senzill... Va ser la primera vegada que vaig veure una imatge de cine.

Com recordes la teva infància?

R: Quan érem petites i feia bon temps ens passàvem el dia jugant pel carrer i durant l'estiu passàvem tot el dia pescant peixets, granotes, aquí al riu. Ens sabíem tots els tolls! Durant aquesta època de l'any ens divertíem fent berenades, anàvem a la font i menjàvem anissos. A l'hivern ens quedàvem a casa jugant amb coses pròpies.

També anàvem als Oms, on ara hi ha cal Masdéu, i allí ens gronxàvem amb els troncs tallats que els grans deixaven preparats per baixar-los cap a Reus.

En aquella època més aviat jugàvem les nenes amb les nenes; naltros érem la Mariana Ritu, la Maria Castellana i jo. Érem unes tremendes! Esperàvem que arribessin els carros de Reus plens d'encàrrecs, amb els homes morts

de fred després de 3 o 4 hores de viatge, ens amagàvem i els frenàvem el carro perquè no poguessin arrancar. Com s'enfadaven i ens donaven sorriacades!!!

Durant els anys de la postguerra, de què us alimentàveu?

R: Doncs menjàvem tot el que la terra ens donava, bàsicament productes del camp. La gent que tenia terres rail! Naltros i altres famílies teníem cabres. Hi havia cabrers, com a cal Canet, Cal Ramiro.. Qui tenia corrals també tenia gallines i conills. A les botigues venien productes que pujaven amb carros des de Reus com bacallà, sucre, sal, esparidenyes, escombres, lleixiu,... anys més tard també portaven pasta, xocolata, arròs, rams de plàtans, llaunes grosses, gambetes seques, arengades... De botigues recordo Cal Gori, Cal Ritu (antic sindicat), Cal Teodoro, una dona que es deia Maria Robert...

En aquesta època la gent també es feia el sabó a casa seva amb morca (restes de l'oli brut), aigua i sosa. Posàvem la caldera al foc i amb uns molls agafàvem

la sosa i la resta i anàvem remenant amb un bastó gros.

Quina relació hi havia entre els pobles del voltant i Vilaplana?

R: Entre l'Aleixar i Vilaplana sempre hi havia rivalitat, a naltros ens deien los teiosos (per la teia del bosc) i ells els naps, no sé ben bé perquè. Llavors Alforja quedava més lluny. Quan era la festa major arribava gent caminant des d'Alforja que venia pel ball i també de l'Aleixar. Suposo que els nois que tenien bicicleta arribaven també fins a les Borges. Amb la Mussara també hi havia bona relació, per la seva festa major d'estiu de Sant Salvador, molta gent de Vilaplana hi pujava i recordo que tocaven la guitarra i l'acordió. Quan ja hi va haver cotxe de línia, molts d'ells baixaven amb la mula des de la Mussara i la Febró per anar a Reus a comprar.

Com es vivia la repressió durant la postguerra i dictadura?

R: Jo no me n'adonava, de la repressió, era com un costum. Per a mi era normal, per exemple, quan anàvem a missa portar les mànigues més avall del colze, ja que sinó et posaven uns manguitos per tapar-te. A l'estiu estava prohibit anar a missa sense mitges. Tots els diumenges tocava anar a missa perquè sinó era pecat. La gent en aquella època ho trobava normal perquè suposo que no havia viscut res més, però aquells que havien viscut la república els hi devia sentar com una patada!

Fins als anys 50 al Cine de cal Ritu era el capellà qui tenia el poder absolut per decidir qui podia veure què, era ell qui graduava les pel·lícules i les qualificava de diferents colors al cancell: el color grana era pecat molt gros, després venia el color rosa, el blau.. i no recordo si n'hi havia de blanc. Al final només podies anar a veure les pel·lícules blaves! Recordo quan van fer la pel·lícula "Que el cielo la juzgue", en què una dona decidia avortar i el capellà va dir que qui l'anés

La Tartrana de Cal Munter

Confort en Allotjament Rural

Àngel Guimerà, 9 - 43380 VILAPLANA
Tel. i Fax 977 815 160 - Mòbil 687 415 898
www.latartrana.es

CAL LA PEIRONA

RESTAURANT

Carrer d'Àngel Guimerà, 1 - Telèfon 977 81 51 71
43380 VILAPLANA

a veure quedaria excomulgat!! També quan van fer "Lo que el viento se llevó" la van considerar "rechazable". Jo l'havia vist anteriorment a Barcelona amb la meua mare al Cine Windsor i quan la van fer aquí 4 anys més tard no me la va deixar anar a veure perquè el capellà feia molt la punyeta. Quanta hipocresia! També era pecat anar al ball i ballar agafat, tot i que tothom ho feia!

També vull destacar la prohibició de parlar en català. Durant els anys 40 a l'escola teníem una mestra que si parlàvem en català ens feia pagar 5 cèntims, a mi em deien Rosario i havíem de parlar "en cristiano" o sinó fins i tot ens fotia mastegots!

Com es vivia el dol en aquella època?

R: Quan jo tenia 22 o 23 anys i la gent es moria, la majoria ho feia a Vilaplana. Si es moria un pare, mare, fill o la parella, la persona havia d'anar 4 anys vestit de negre; els dos primers de negre absolut i els 2 següents blanc i negre. Les dones, a més, havien de portar mocador negre i un manto de dalt a baix. Si es moria un avi, els nens els posaven blancs i negres. Si se't moria la sogra, les dones s'havien de quedar a casa mentre els homes podien anar al cafè. Hi havia gent que es passava la vida de negre! A més, tampoc podies anar al ball o al cinema durant un any.

Creus que tot això ha passat factura a la vostra generació?

R: Jo he tingut la sort de sacudir-m'ho; de seguida me'n vaig adonar. El tema de la sexualitat, per exemple, tot era pecat. No t'explicava ningú res i pobra de tu si feies alguna pregunta! Et feien veure el mal on no n'hi havia! Però entre les amigues sí que en parlàvem...

Com a gran lectora que ets, recordes especialment algun llibre que vas poder llegir quan va començar la democràcia i que suposés un gran canvi en la teua manera de

veure les coses?

R: Sí, i tant, *la Regenta* de Leopoldo Alas Clarín. El vaig poder llegir quan el meu fill Anton ja feia el batxillerat i em va marcar molt. Jo ja tenia gairebé 40 anys i ja feia molt de temps que em feia moltes preguntes, però aquest llibre em va permetre obrir una mica més els ulls. També els meus fills van ajudar-me a obrir la ment.

A nivell d'infraestructures al poble, deus haver notat molts canvis entre la manera de viure durant la dictadura i l'actualitat. Què destacaries?

R: Abans no hi havia ni cotxes ni motos, només ruquets, mules i carros. Cap als anys 50 van posar el telèfon, les clavegueres i l'aigua corrent no van arribar fins als anys 60. Fins llavors la porqueria de les cases les treien amb una cassa, anaven al dipòsit de la comuna dels baixos de les cases i ho treien i ho posaven en portadores, que lligaven a les mules o al carro. Quan ho feien recordo que el poble feia una pudor que empestava!! Normalment s'utilitzava per adobar les pataques.

També recordo quan rentàvem la roba al riu o al tros a prop del poble. A casa nostra prenien la roba en mules cap a la devesa i allí la rentàvem, fins que al ferginal s'hi van fer safarejos. La roba s'estenia damunt les pedres netes i mates i arbustos.

És clar que tot ha canviat molt i, en certs aspectes, s'ha millorat la vida dels vilaplanencs. Ara, si vas pel terme es veu la terra abandonada, veig que és un poble pràctic per anar-hi a dormir, s'ha convertit en un poble dormitori, cada dia marxen molts cotxes a treballar a fora. També s'han millorat les comunicacions per carretera i jo veig que amb això no hi ha res a fer. Què ha de fer la gent aquí?

Com t'agradaria que evolucionés Vilaplana?

R: Jo ara quan miro enrere ho veig com de color gris... Dona, tampoc m'agrada sortir al carrer i no trobar-me amb cap jove si no és a l'estiu. M'agradaria que hi hagués més moviment, però sóc conscient que no n'hi pot haver més perquè no hi ha cap indústria. A tot arreu i en totes les coses hi ha la part bona i la dolenta. Jo no sé pas què hi pot fer la gent jove! El que vindrà no ho sé, pinta bastant malament si no arreglen tota la qüestió de l'ecologia.

Amb aquesta classe magistral d'història del nostre poble, ens acomiadem amb la sensació que podríem seguir parlant hores i hores...

Moltes gràcies, Tieta Roser.

■ ■ ■

FARMÀCIA

M. TERESA HUGUET VILELLA

Sant Isidre, 7
43380 VILAPLANA
Tel. 977 815 379
thuguet@coft.cat

Mercedes-Benz

Autolica

Concesionario Oficial Mercedes-Benz Ctra. Valencia - Barcelona, km. 248, 43006, TARRAGONA, Tel. 977 54 50 11 · Països Catalans, 7 -9-11, 43202, REUS, Tel.: 977 32 60 20 · Polígon. Mercaderies, 1 (Sortida 40 de l'AP7 direcció l'Aldea), 43896 l'Aldea (TARRAGONA), Tel.: 977 45 18 38, Fax: 977 45 18 81, info@ttautolica.es

Josep Maria Mendizábal

■ Jordi Mariné

Josep Maria Mendizábal Cornudella va néixer a Vilaplana el 1938, i el 1961, amb 23 anys, va decidir emprendre una nova vida a l'altre costat de l'Atlàntic. Actualment ja porta 52 anys vivint a la ciutat de Mèxic, està jubilat i encara fa, de casa estant, alguna venda de llana d'importació.

Com va ser que vas anar a viure a Mèxic?

El meu padrí, el Sr. Josep Cornudella Cabré (Pep Poncell) E.P.D, va convidar-me a treballar a una indústria tèxtil que tenia muntada des de l'any 1961 a la ciutat de Mèxic. Aquesta empresa es deia INDUSTRIAL LANERA, S.A., i es dedicava a la compra, classificació, rentat i venda de productes tèxtils a la Indústria Tèxtil Nacional de Mèxic.

Com t'han anat les coses?

Amb 52 anys de viure a Mèxic, hem tingut de tot. L'any 1986, dissortadament, a causa d'un accident automobilístic, vaig perdre la mare dels meus fills, la Joana Recasens E.P.D. Després em vaig tornar a casar amb qui el proper 17 de setembre complirem 25 anys de matrimoni i qui ha sigut el meu puntal i m'ha ajudat a seguir endavant, la mexicana Lilia.

Quines dificultats et vas trobar?

Al principi em va costar d'acostumar-me als aliments d'allí, donat que eren molt diferents als de Vilaplana.

Quines diferències creus que hi ha entre Mèxic i la nostra terra?

Hi ha unes diferències molt grans! El territori és 3 vegades més gran que el d'Espanya i la població molt nombrosa. Pels anys 60 tenia Mèxic una població de 43 milions i ara en som 112 milions. Actualment, políticament, som una democràcia.

Com està la situació del Mèxic d'ara i el Mèxic que et vas trobar quan vas arribar?

Totalment diferent, hi ha hagut un gran augment de la població i molts canvis polítics. Però aquestes alternances polítiques sembla que han funcionat bé i sens dubte ens portaran a millor.

Com es veu Vilaplana de fora estant?

Personalment, amb una enyorança molt bonica.

Què trobes a faltar més del nostre poble?

La seva gent, la germanor entre les famílies i... les cireres.

Què destacaries de Vilaplana i la seva gent?

Des de tan lluny, destacaria que sou una gent molt treballadora, falaguers i acollidors.

Què et sembla que té Vilaplana que no pugui tenir cap altre lloc més?

Les seves muntanyes que l'abriguen i les seves fonts que fan una aigua tan fresca i bona que les fan úniques.

Què trobes que fa falta a Vilaplana?

Les suficients fonts de treball per donar feina a la gent i així es podrien estalviar d'anar a buscar feina a Reus o fora vila.

Tens contacte amb la gent de Vilaplana i estàs al dia del que passa al nostre poble?

Sí, en tinc, amb parents i amics; i quan es pot hi fas una visiteta.

La teva estada a Mèxic pot tenir tornada?

Les arrels de 52 anys vivint al Nou Continent són definitives i gairebé diria que no.

■ ■ ■

EXCAVACIONS I TRANSPORTS

MIRALLES

JOSEP M. MARINÉ MIRALLES, S.L.

Carrer de les Creus, núm. 2
Tels. 977 816 489 - 610 282 029
43356 ALFORJA

TECPERVAL, S.L.

TÈCNICS EN PERITATGES i VALORACIONS

Joan Bonet i Mestre

Camí de l'Aleixar, núm. 42, L-4
43202 REUS (Tarragona)
Tel. 977 326 244 - Fax 977 326 458
tecperval@telefonica.net

Instal·lacions JF

- Electricitat, Gas, Aigua.
- Calefacció i Aire condicionat.
- Aprofitament d'aigües grises i pluvials.
- Energia solar fotovoltaica per usos agrícoles.

<http://www.usuaris.tinet.org/ijfega/inici>

Jordi Fernàndez Llorens
instaljf@tinnet.cat
620 272 212

Vells camins de Benifallet a Cardó

■ Ester Borràs Gíol

Sortim de Benifallet (20 m d'altitud) pel carrer de l'Ermita o pel carrer de Cardó.

Tot just sortir del poble, el camí es parteix en tres. Cal seguir recte, pel del mig. Veurem la primera de les ratlles grogues que ens aniran marcant pràcticament tot el recorregut de l'excursió.

Al cap d'una estona, abans d'un revolt, deixem el camí, per agafar un sender cap a mà dreta. De fet, aquest sender és ja el camí cap a Cardó, amb trams empedrats molt ben conservats i boniques vistes cap a l'Ebre i lo Port.

Fem cap a un camí cimentat, però de seguida el deixem per tornar a agafar el sender que surt a mà esquerra (fita i marca groga), que ens evita fer un sífó i haver de caminar per la pista.

Sortim una altra vegada al camí cimentat. El seguim. En cas d'haver-hi alguna bifurcació cal seguir les marques grogues.

Arribem al camí de Costumà. El seguim cap a l'esquerra.

Deixarem el camí de Costumà a l'alçada d'un pal indicador (Cardó a 8 km - Benifallet a 2 km). Des d'aquí surt un camí de terra a la dreta, que és per on continuarem. Al cap de poc un altre pal indicador ens informa de la direcció a prendre per arribar a la Cova Culla, que és per on seguirem. Passem a la vora d'uns quants masos amb diversos estats d'ús i conservació.

Parant atenció a les marques grogues, en un revolt que el camí fa cap a l'esquerra, vora una parada d'oliveres, ens hem de fixar en la fita i la marca groga que ens indiquen que hem d'abandonar el camí per agafar un sender que surt a mà dreta.

El camí puja dret fent ziga-zagues i ens acabarà portant fins a un collet i davant la Cova Culla (de fet, una gran balma). En aquesta balma s'hi van trobar pintures rupestres, però són difícils de localitzar.

Continuem pujant i fem cap al punt on s'acaba el camí del Mas de

Montclús, és una pista que porta fins al coll de Som, a la carretera de Benifallet a Tivenys.

Encarats cap al sud, al nostre davant hi ha el sender per on hem de continuar. Hi ha una piqueta metàl·lica de la UEC de Tortosa. Seguirem la direcció del Coll de Calces i Coll de Murtero. Aquest sender puja molt dret, esguarats per la roca de l'Agulla, que queda a la nostra dreta.

Al capdamunt de la pujada, en un primer coll, una altra piqueta metàl·lica de la UEC ens dona diverses orientacions. Continuem cap al Coll de Murtero. El sender ha deixat de ser-ho per convertir-se en una mena de pista.

Després d'uns quants revolts, fem cap al coll de Murtero (721 m). Poc abans d'arribar al coll hem entroncat amb el camí ral de Tivenys a Cardó que, des del 1887, permetia arribar-hi amb carro.

Passat el coll, en un revolt cap a la dreta de la pista, a mà esquerra ens hem de fixar en una fita, que marca l'inici d'un sender.

Aquest sender baixa pel mig de l'alzinar fins a les runes de l'ermita de Sant Bernat (anomenada l'ermita cremada) i passa pel costat de la mina d'aigua del mateix nom amb una volta feta de pedra seca.

Tot i que el sender antigament permetia arribar directament fins al lloc on hi havia el balneari, actualment no està netejat i, per tant, en una cruïlla evident, agafarem el sender que puja a mà dreta, tot recuperant el desnivell que hem fet de baixada, fins arribar altra vegada

al camí de Tivenys a Cardó. Des d'aquí, continuarem a mà esquerra pel camí fins al balneari.

[Si ens volem estalviar aquesta baixada i pujada de l'Ermita de Sant Bernat o veiem que el barranc està molt emboscats, des del Coll de Murtero podem continuar pel mateix camí de Benifallet a Cardó fins arribar directament al balneari.]

Som al Balneari de Cardó (504 m). Molt a prop hi ha l'ermita de Sant Simeó Estilita, més coneguda com ermita de la Columna per motius evidents. Val la pena arribar-s'hi.

Des del Balneari de Cardó, sortim caminant per la carretera de Rasquera fins al senyal del Km 9. Uns cent metres més avall, a mà esquerra surt un sender (marcat amb una fita) que enllaça amb l'antic camí de ferradura de Benifallet. També està marcat amb ratlles grogues, que seguirem cap a la dreta.

El camí va descendint fins al barranc de la Fou (340 m). A partir d'aquí anirem pujant, passarem pel costat mateix de les runes del Mas d'Odres (davant hi ha un pi gros) i arribarem al coll del mateix nom (517 m).

A partir d'ara ja és tot baixada. Passarem pel costat del Mas de Montclús i, on comença la pista que baixa cap a la carretera de Benifallet, recuperarem, a mà dreta, el sender per on hem pujat des de Benifallet. A partir d'aquí, doncs, repetirem el camí de la primera part de l'excursió en sentit invers.

L'excursió és llarga (7h i 1/2 sense comptar aturades) i caldrà fer-la a la primavera o la tardor, que és quan hi ha prou hores de sol.

No hi ha mapa de la zona detallat amb els camins. Podeu consultar les ressenyes següents:

- De Benifallet a Cardó pel coll d'Odres, dins de Serres de Cardó, del Boix i del Coll de l'Alba de Joan J. Tiron Ferré, Cossetània edicions.

- Circuit per la serra de Cardó i els colls d'Odres i de Calces, dins de Muntanyes de la Costa Daurada i de les Terres de l'Ebre d'Antoni Cabré Puig, Cossetània edicions.

■ ■ ■

Carta des de Togo

■ Jordi Huguet

Hola amics/es de Lo Pedrís i vilaplanencs tots!

És temps de vacances escolars aquí a Togo, els carrers estan plens de centenars de nens i nenes, per no dir milers, que passen el temps jugant a pilota, jocs de saltar i picar de mans i el que ara és la moda, les boletes de vidre, amb les que ja de bon matí fan competicions aprofitant les hores fresques del dia.

Els més grans es passegen amb un bol al cap amb qualsevol cosa que es pugui vendre i treure'n alguns francs, d'altres munten la paradeta sota l'arbre o el cocoter que hi acostuma a haver davant de les cases i hi passen les hores fortes de la calor fent petar la xerrada o fent la migdiada.

Togo és un país petit, no gaire més gran que Catalunya, nascut fa 55 anys fruit del repartiment a cop de tiralínies dels darrers colonitzadors en un procés que va dividir les ètnies sense tenir en compte la seva idiosincràsia, amb el resultat arreu d'Àfrica dels violents episodis de guerres i dictadures sagnants que els més grans segur que tots tenim en la ment.

La història d'aquestes terres és ancestral i es perd en l'origen de l'home, això es palpa en la seva cultura, la diversitat d'ètnies i llengües, més de 30 només a Togo, les creences, les danses i els costums. La vida rural és realment

curiosa de visitar, sempre plena de sorpreses i petites aventures. Observant el vestuari i la música togolesta tradicional per exemple, es pot veure la relació que hi va haver amb Haití a l'Amèrica central i amb Tahití a la Polinèsia, ja que el seu port antigament era un punt de parada important per als vaixells que feien aquestes rutes marítimes. Encara avui en dia el port de Lomé és el més important del Golf de Guinea, ja que abasteix el mateix Togo i els altres països de la vora que no tenen sortida al mar.

El clima aquí és 100% tropical, amb molta calor, temporades de forta pluja i temporades seques i ventoses pel vent provinent del nord, l'harmattan, que porta la sorra des del sud del Sàhara. Ara hi bufa el vent humit i fresc del sud, el "Mousson", i els locals tenen fred i s'abriguen, però jo l'agraeix ja que em dona un respir de la intensa calor que hi fa durant la resta de l'any. Arreu del país la vegetació és exuberant i el paisatge és variat, arenals i cocoters al sud, muntanyes i amb bosc tropical al centre, i al nord la sabana.

Aquí es menja habitualment al carrer i a qualsevol hora, les dones s'hi passegen contínuament amunt i avall amb les seves especialitats dintre el bol que duen al cap anunciant en veu alta el producte que porten, amanida, peix fumat o fregit, ous bullits, fruita del temps com ara pinya, plàtans, coco, mango, alvocats i papaia. Per fer les compres habituals hi ha els mercats que són de

visita obligada, amb una gran varietat de productes i menjars desconeguts per nosaltres oferts per la multitud de personatges curiosos que hi pul·lulen a diari. Per contra, visitar-los és esgotador a causa de la calor, el trànsit infernal de tot tipus de vehicles i la desmesurada densitat de persones per m².

Al carrer la gent em descobreix contínuament com un "yovo", que vol dir home blanc, uns em saluden afectuosament i d'altres ho donen com a cosa normal i continuen la seva direcció. Molts dels nens més petits encara no han vist mai un home blanc i s'espanten com si haguessin vist un lleó, els més grans repeteixen i em canten incansablement una i altra vegada: "Yovo, yovo, bonsoir, ça va bien? Merci", perquè la majoria això es tot el que sap de francès.

El togolès és amable i alhora pesat, sovint qui coneix una mica aquests països diu que l'Àfrica o bé t'agrada molt o bé no t'entra ni amb calçador. En el meu cas jo us puc dir que hi ha un mica de tot. El sistema de viure africà em sorpren contínuament, a mi em costa d'entendre'l però sembla que té el seu sentit, és el resultat d'una història ancestral i complexa on les creences tradicionals hi tenen molt de pes, tan antiga que ni ells mateixos es posen d'acord.

La majoria són catòlics per definició, a l'església la gent canta i hi balla el bonic "gospel" togolès, criden, ploren i entren en estat d'èxtasi, una barreja de tradició, animisme i del conegut "voodoo". Aquesta zona de l'Àfrica Occidental és l'origen d'aquests rituals i d'aquí va sortir cap a Amèrica en els temps del tràfic d'esclaus, el deplorable episodi de la història del que encara se'n pot veure algun vestigi que s'ha conservat per visitar.

"Ça c'est l'Afrique!", els togolests exclamen això quan els demanes o els qüestionen algun tema punyent que a nosaltres com a "europèus" ens sobta i ens costa de comprendre, que són molts.

Aquest país no és millor ni pitjor, sinó diferent, és pobre però no hi ha crisi perquè simplement no tenen aquesta paraula al vocabulari, aquí només es pensa en demà, i quan hi ha un problema simplement es diu: "Ça va aller!", que vol dir això anirà bé, i demà serà un altra dia.

Salut i fins aviat!

■ ■ ■

VILAPLANA

Cosa nostra

■ Joan M. Rovira

Dia sí, dia també, podem comprovar als noticiaris com s'han esforçat els nostres polítics per a que tinguem una bona opinió d'ells. Corrupció, prevaricacions, sobres B, quitances diferides... tot un vocabulari nou i una classe mestra en economia i dóna la impressió que aquí no passa res. Així que m'he dit: "Per què no parlar del cinema de gàngsters?". Vaja, m'haurà traït el subconscient?

El cinema ens ha lliurat autèntiques joies en aquest camp, pel·lícules que formen part de l'imaginari col·lectiu de la majoria de nosaltres. Seré clàssic i poc original, ho reconec, però és de justícia començar per l'obra mestra que és *El Padrí* (1972) amb la interpretació genial de Marlon Brando i la música de Nino Rota i un grapat d'escenes inoblidables com ara el llit ensangonat pel cap de cavall, una bona manera d'aconseguir que algú faci el que vols. Les aventures dels Corleone tingueren continuació en una seqüela rodada dos anys després que trenca el tòpic que segones parts no han estat mai bones amb la caiguda de Batista com a escenari de fons i una darrera part, inferior però prou lloable, rodada 15 anys després i amb els draps bruts del Vaticà en el guió.

La típica màfia, aquella que l'imaginari situa als Estats Units i amb accent italià té d'altres dignes representants i sorgits ben a prop de la llei seca com ara *Scarface* (1932) o també *Al rojo vivo* (1949) amb un dels rostres més coneguts del gènere, James Cagney. Però segurament ens són més coneguts exemples més recents com ara *Uno de los*

nuestros (1990), mostra del millor Scorsese, l'extensa *Érase una vez en América* (1984), darrera obra del gran Sergio Leone o *Casino* (1995) totes elles amb el segell inconfusible d'un monstre de l'actuació com és Robert de Niro i un secundari de luxe en aquest tipus de films com és Joe Pesci.

En aquest joc del gat i la rata, també ens cal la visió del policia, l'infiltrat que es juga la vida a cada respiració que fa. *Donnie Brasco* (1997) o *Infiltrados* (2006), en aquest cas amb la màfia irlandesa com a contrincant, poden ser uns bons representants de la feina policial a l'ombra amb policies que dubten de tot i tothom.

Però la màfia italiana no és l'única que dóna joc. Hem esmentat la irlandesa, però la llatina té una magnífica representant amb *El Precio del Poder* (1983), violenta narració de l'ascens i caiguda d'un capo –un clàssic fil argumental del gènere– amb una altra cara coneguda del gènere com és Al Pacino en estat de gràcia. Ara, si el que volem és allunyar-nos de les espectaculars llums de Hollywood trobem *Ciudad de Dios* (2002), realista representació dels crims i misèries dels suburbis brasilers.

I ja que hem començat a viatjar, travessem el Pacífic per trobar-nos amb els yakuza, la màfia japonesa i amb Takeshi Kitano i la seva *Hana-bi, flores de fuego* (1997), no l'única però potser la millor aproximació al tema, com no, amb el segell de violència poètica que el caracteritza. Més enllà, el ric cinema coreà ens aporta *The Yellow Sea* (2010) amb els intents d'un pobre taxista per localitzar la seva dona.

Acabem el nostre viatge a Europa. Les màfies de l'est aporten *Promesas del Este* (2007), situada al Londres marginal i finalment i darrera paraula, Itàlia, però no amb la màfia sinó amb la camorra napolitana de *Gomorra* (2008), adaptació d'una famosa novel·la que li ha valgut amenaces de mort al seu autor.

Ja veieu, tota una volta al món del crim en unes poques línies. Gaudiu-ne des dels dos cantons de la llei.

■ ■ ■

C. Casal, 3 - Tel. 977 815 652 - 43380 **VILAPLANA** (Baix Camp)

UNA HISTÒRIA NOVA, o en realitat LA HISTÒRIA?

■ Coral Quadrada

1 PART

Va dir Walter Benjamin, el 1940:

Hi ha un quadre de Klee que es titula *Angelus Novus*. S'hi veu un àngel, sembla que en el moment d'allunyar-se de quelcom sobre el qual clava la mirada. Té els ulls desorbitats, la boca oberta i les ales esteses. L'àngel de la història ha de tenir aquest aspecte. El seu rostre gira vers el passat. En el que per a nosaltres apareix com una cadena d'esdeveniments, ell veu una catàstrofe única, que llença als seus peus ruïna sobre ruïna, amuntegant-les sense parar. L'àngel voldria aturar-se, despertar als morts i recompondre allò destruït. Però un huracà bufa des del paradís i s'arremolina en les seves ales, i és tan fort que l'àngel ja no pot plegar-les. Aquest huracà l'arrossega irresistiblement vers el futur, al qual gira l'esquena, mentre el cúmul de ruïnes creix davant d'ell vers el cel. Aquest huracà és el que nosaltres anomenem progrés.

He volgut començar amb aquesta cita tan dramàtica, pessimista i, alhora, premonitòria de Benjamin, per que és completament il·lustrativa del que va arribar a ser l'àngel de la història a les portes de la segona Guerra Mundial. L'exemple és terrible. Però cal aquesta contundència si volem —com vull— diferenciar nítidament la història dels homes de la de les dones.

Ja fa molts anys —ja sóc àvia— vaig acostar-me a la història de les dones, després de fer una tesi d'història agrària en la qual hi eren, però no com a protagonistes, sinó solament amb un paper petit de comparses. Però després, mer-

cès a la pròpia experiència, tant en l'àmbit privat com públic, vaig interessar-me i vaig intentar reflexionar sobre com vivíem les dones i de quins espais disposàvem. Eren els anys del Bloc Feminista, érem revolucionàries però coherents, també a l'Acadèmia: fundàrem el GRÈC, el grup multidisciplinar d'estudis de gènere, raça, ètnia i classe a la Universitat Rovira i Virgili, el 1989. Teníem moltes idees, encara confuses i poc organitzades, però un gran desig de saber i de construir. Des de la perspectiva d'una historiadora veia clara la importància de recuperar la memòria femenina, el

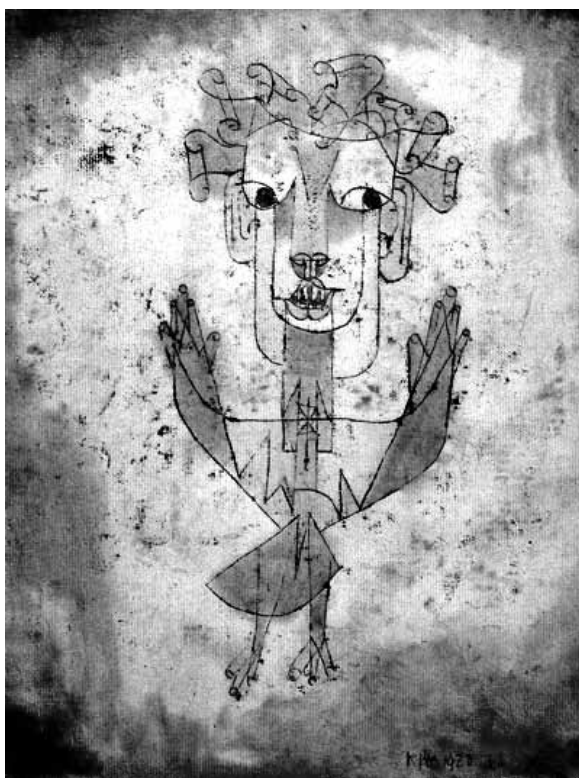
femenins, o que les poques referències a dones fossin per tenir personalitat o haver portat a terme gestes valorades i típiques dels rols masculins, o per boges o bruixes. Havies de remetre't a literatura específica per poder "veure" a dones recurrent els carrers de les ciutats medievals, o les pensadores de l'antiga Grècia, o les pageses als fèrtils camps d'Hispania o de l'Al-Andalus, o les filadores als albars de la industrialització.

Gradualment va anar arribant l'esperança. Esperança perquè he vist com han anat creixent els estudis i el quefer de recuperació que s'ha portat a terme en les darreres dècades. I com

ja no és només un treball especial i "apart", sinó que ha anat filtrant els seus redescobriments, la seva llum (paradoxalment a l'obscuritat aportada per la Il·lustració) a una forma distinta d'escriure la història, és a dir, una nova forma de comprendre'ns i d'entendre'ns des del que realment som, perquè hem aportat totes i tots. Des de com ens entenem i ens sabem, ens compremem i ens construïm —o reconstruïm—. És des d'aquí des d'on podem proposar paradigmes nous, realment universalitzadors i diferenciats. La construcció de les identitats i el sistema de representacions, sense oblidar la reivindicació del discontinu i l'efímer, de tot el que es manifesta als intersticis d'una història lineal. Una posició des de la qual es seguien ignorant els conceptes, mètodes, enfocaments i eines propis d'una historiografia feliçment "perifèrica", aliena al paradigma

que sustentava la "ciència històrica normal": la de l'àngel de Klee.

Tenint en compte el pes de les representacions simbòliques, havíem de revisar críticament les fonts a partir de les categories sexuals que les estructuraven. Les que ens hem apropiat a la història en aquest sentit, renovant les preocupacions historiogràfiques, hem mostrat la riquesa de les propostes, mètodes i continguts: l'anàlisi de les formes de poder femení en termes culturals, o la construcció d'una història política

que més tard s'anomenà la genealogia pròpia. Calia recuperar la història d'una meitat de la humanitat que havia estat ocultada, silenciada, ningunejada.

Hi va haver, en un primer moment, un cert sentiment d'incrèdilitat, quedava com bocabadada a l'hora de cercar a les dones a la història. Em refereixo a la història dels llibres d'història que s'elaboren per crear i recrear la memòria dels estudiants i de la societat en general. Era curiós que poguessis anar passant pàgines i pàgines sense trobar noms

de la diferència dels sexes, per exemple. D'altra banda, també hem tingut dificultats. No ha sigut fàcil descobrir la riquesa oculta i ocultada de l'aportació de les dones a la història, els nous valors i perspectives de vida. El biaix imposat per l'androcentrisme és tant potent i dur que resulta, fins i tot per a les professionals, ardu d'apartar... i quan ho fem, ens anem trobant al nostre pas amb ombres que costa esbargir, una a una, en la recerca del fil de llum.

Malgrat tot, no me'n penedeixo. Miro enrere i m'alegra veure'm animosa, rebel, radical i insolent en els inicis de la meua tasca acadèmica a la URV. Tossuda i insistent, fent veure que no hi sentia quan les ironies a la meua reivindicació eren insultants; per aquí m'entra, per aquí em surt. Però sense cedir fins aconseguir, vuit anys més tard, una assignatura d'història de les dones a l'edat mitjana. Tampoc m'he enfonsat quan, ara només fa un any, me la van tancar injustament. Sé perfectament que els guanys van i vénen... entenc i comparteixo l'haver importat la idea de la onada per titular els moviments de dones: primera onada –sufragisme–, segona onada –anys setanta–, tercera onada... i, a nivell més petit, igualment la mar que va i ve, la que ens acosta i es tira enrere. Així són els difícils avenços, els ràpids retrocessos.

A vegades em pregunto si és realment aquest el món pel qual he lluitat sense descans. I em contesto que no, que no és aquest. No tinc la terrible imatge de ruïna i desolació que auguraven certament Benjamin i Klee, però sí que planeja dins meu la indignació, la decepció, la incertesa, el disgust.

2.

Si analitzem la història tradicional, la que ens han ensenyat, ens adonarem que les dones en queden al marge i que alhora s'estructura de manera que és impossible d'incloure-les-hi. Els períodes tradicionals reflecteixen les experiències dels homes: esdeveniments polítics, guerres, batalles, conquestes i derrotes; per tant, la història de la vida quotidiana, de les mentalitats, de la família o dels sentiments, no hi té cabuda. Els homes han estat dividits per classes, nacions o èpoques històriques; tanmateix, les dones han estat considerades tradicionalment davant de tot dones, com una categoria d'éssers diferent. Les diferències d'època històrica, classe i nacionalitat tenen importància per a les dones, però les semblances decretades

pel sexe les superen: néixer dona és el primer factor que defineix l'experiència de les dones.

En els primers escrits de la cultura europea, és a dir, l'èpica grega d'Homer (escrita el s. VIII aC), les Dotze Tauletes de l'antiga Roma (c. 450 dC) i el Pentateuc dels hebreus (c. 1150 aC i c.250 aC; conegut avui dia com els cinc primers llibres de l'Antic Testament de la Bíblia), ja queda palesa la subordinació de les dones que formen part d'aquestes cultures guerreres. Cal tenir present que la premissa bàsica d'una cultura guerrera és que l'home és intrínsecament més valuós i important que la dona, cosa que va contribuir i va ajudar a la formació d'un sistema de subordinació femení. Les imatges i les creences romanes sobre les dones van ser transportades arreu de l'imperi romà. Els nous invasors, celtas i germànics, van aprendre l'escriptura dels romans i van registrar les seves pròpies lleis i la seva èpica, en les quals hi apareixien les dones. També van posar-se en contacte amb el Cristianisme, el qual, en un principi, els hi era favorable, a elles, però més tard va ser restrictiu amb la institucionalització de l'Església cristiana.

Al voltant dels segles XI i XII hi va haver un moviment purificador de l'Església, iniciat pel papa Gregori VII, que va afectar les dones de dues maneres: d'una banda, la imposició del celibat eclesiàstic (per justificar-lo es va considerar la dona la causa de tots els mals); i, d'altra banda, la nova definició de matrimoni que, des de començaments del segle XII, serà un sagrament indissoluble i, en conseqüència, es convertirà en monogàmic i vitalici. Al segle XIII, les facultats de Teologia i els nous ordes mendicants (franciscans i dominicans) van elaborar l'ideal femení. El model per excel·lència era la verge Maria, contraposada a la figura d'Eva; i apareix una tercera dona, Maria Magdalena, la pecadora que té l'opció de redempció dedicant la seva vida al Senyor. La castedat es considerava la virtut per excel·lència i cap a ella s'encaminaren totes les altres normes que la dona virtuosa havia de seguir: modèstia en el gest, sobrietat en l'aparença externa, mesura en la paraula, limitació de les sortides, moderació en el menjar i el beure, etc. És a dir, havia de comportar-se de manera que no provoqués la sexualitat masculina.

A més a més, les dones havien de tenir dues virtuts més: laboriositat i silenci. La primera era essencial per vèncer l'oci, que d'altra manera porta-

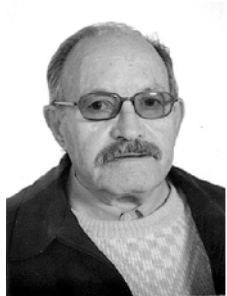
ria la dona cap a mals pensaments. I la segona, el silenci, se l'imposava com a sacrifici del que es considerava natural en ella: parlar massa. Cal tenir present que el fet de negar-li la paraula suposava tancar-li l'entrada al món intel·lectual de les universitats i la possibilitat d'influir en la resta a través d'una institució com l'Església, que no l'autoritzava a dir missa ni a predicar. Els clergues van excloure la dona d'aquestes institucions perquè es necessitava una capacitat intel·lectual que, segons ells, només era posseïda per l'home. A més, la "impuresa menstrual" de les dones era una altra raó per excloure-les. No només les predicacions cristianes van situar la dona en una posició inferior, sinó que també hi contribuïren els costums que la supeditaven a l'autoritat del pare o del marit en els aspectes més importants o determinants de la vida. Malgrat tot això, la dona va tenir un paper important, tant en l'àmbit públic com el privat. En el primer per la seva intervenció destacada en moltes formes de l'activitat productiva; i en el segon, perquè qualsevol consideració que se'n fes, la conduïa cap aquest àmbit, cap a la família. Malgrat tot això, hi va haver dones que van fer sentir la seva veu, com Christine de Pisan (c.1365-1430), que va escriure *La cité des dames*, on assenyalava la desgràcia d'haver nascut dona i no es resignava a acceptar els tòpics sobre "l'estupidesa" de les dones elaborats pels homes.

Tanmateix, no és fins el segle XIX que comencen a sorgir les primeres lluites a favor dels drets de la dona. Van ser conduïdes per dones de classe mitjana que reivindicaven la igualtat davant la llei i la possibilitat d'accedir al vot. Als Estats Units les primeres reivindicacions feministes van sorgir a partir de la lluita per l'abolició de l'esclavitud, on van participar-hi nombroses dones. Aquestes dones van adonar-se que aquesta lluita no tenia sentit si paral·lelament no miraven pels seus propis drets. El 1848 es va celebrar a Nova York la primera convenció sobre els drets de la dona. Les resolucions resultants exigien igualtat en diversos camps: el matrimoni, els salaris, la propietat i la custòdia dels fills. Aquestes demandes no es van obtenir en gran part fins anys més tard. Quant als drets polítics, va ser l'estat de Wyoming el primer de concedir el vot a les dones (1869). A Europa, la lluita per aconseguir aquests drets no va començar fins els primers anys del segle XX.

■ ■ ■

L'ÚLTIMA PIXARADA

ANÈCDOTA DE L'ANY 1940 A LA MUSSARA

■ Josep Juanpere Robert

El Joan Moreno de Vilaplana va tenir la malaltia de les febres i el doctor Marc li va recomanar que, per posar-se del tot bo, hauria de passar una temporada a la muntanya; i com que a la Mussara eren molt amics de la família de cal Cassoles, i a cal Cassoles no hi vivia ningú, es van entendre, i van pujar a recuperar-se allí. El Joan Moreno, la seva dona i el seu fill, que també es deia Joan, i jo, Josep de ca l' Esteve, més o menys de la mateixa edat. Ca l' Esteve i cal Cassoles eren cases veïnes, per tant de seguida ens vam fer amics inseparables, tots els dies els passàvem junts, jugant i passejant.

El Joan (pare) en poc més de tres mesos es va recuperar de la molèstia, i va coincidir en l'època de plegar avellanes; com que el Joan i jo érem tan amics, la família Moreno va demanar als meus pares que em deixessin anar a Vilaplana a casa seva a passar uns dies amb ells, i al mateix temps a plegar avellanes. I com que el meu pare de tant en tant anava a Reus a comprar, van donar el consentiment que anés amb ells a Vilaplana i el

dia que el meu pare anés a Reus, em recolliria i jo un altre cop cap a la Mussara; però amb una gran experiència i uns dies de gran satisfacció inoblidables.

Als vespres, després de tornar del tros de plegar avellanes, anàvem pel poble i ho passàvem molt bé amb els amics. Jo de seguida em vaig fer amic amb molts d'ells... el Ferranet, el Sebastià Gori, el Jaume Manco, el Pep Serru, el Llorens (fill del Dr. Marc), el Tomàs Bigorra de cal Serres, el Jaume Ritu, i a més amb moltes famílies del poble, que pel sol fet de ser dispenses de cal Moreno, em van dispensar una gran estima.

La casa de cal Moreno m'impresionà al veure-la tan endreçada; molts mobles nous i tot molt ben ordenat, em va fer l'efecte que era una de les millors de Vilaplana.

En aquells temps a moltes cases de Vilaplana, per no dir totes, tenien el costum que l'habitació de matrimoni i el menjador nou el conservaven sempre intacte, com una peça de museu. Quan em van ensenyar la casa i vaig veure aquella brillantor dels mobles tan elegants... i tant l'habitació de matrimoni com el menjador em va semblar que estava somiant.

El matrimoni dormia en una habitació en bon estat, però antiga, i menjar també menjaven al menjador vell. El menjador nou i l'habitació nova només era pels grans esdeveniments, d'amics o familiars i festes majors.

El Joan (fill) i jo dormíem junts al seu llit.

I vet aquí que el dia abans que passés el meu pare a buscar-me, el Joan (fill) estava una mica constipat i tenia unes dècimes de febre, i perquè no me l'encomanés em van fer dormir a l'habitació nova i em van dir que dormís bé, ja que demà només aniríem a un tros molt a prop del poble a collir dos o tres cistells de préssecs perquè els repartim a tres o quatre famílies de la Mussara de part seva, com a agraïment (que per cert els préssecs eren boníssims, encara que en aquell temps no s'ensulfatava res).

Jo quan em vaig veure sol en aquella habitació, les cames em tremolaven, no sabia com posar-me al llit, no obstant això vaig dormir tota la nit d'una tirada. L'endemà, quan em van cridar per esmorzar, vaig tindre una gran alegria per tots els dies que vaig estar a cal Moreno, ¿no sabeu per què?... doncs ara us ho dic. La meua naturalesa era molt fluixa i a les nits alguns dies s'obria l'aixeta del sortidor, però durant l'estança a cal Moreno no es va obrir cap dia, així que quan em van cridar per esmorzar estava tan bé al llit que em vaig dir faré una estona més, i es veu que em vaig adormir un estona i l'aixeta del sortidor es va obrir i adéu l'alegria. Vaig tenir tal disgust que no sabia on anar, m'hauria volgut fondre. L'impacte va ser tan fort en la meua naturalesa que, als 12 anys i al llit, aquesta va ser l'última pixarada.

■ ■ ■

SUBMINISTRAMENT DE PAPELERIA
MATERIAL D'OFICINA E INFORMÀTICA

COMERCIAL REUS 4atre

C/ Cornudella del Montsant, 39 - 43206 REUS
Telèfon 902 023 390 - Fax comandes 900 65 66 67
E-mail: ventas@cr4.es

Descom

**FERRO
ALUMINI
INOX**

Tels: 977 76 82 68 - 670 45 59 04

Pg. de la Mussara, 1
Vilaplana del Camp

PINTURA DECORATIVA
Josep M. Garcia

Tel. 977 815 078
Mòbil 619 233 190

Com es veu el món periodístic des de fora?

Una mirada diferent del periodisme o el seu irònic reflex.

■ Laura Aragonés Magí

El CRAI del Campus Catalunya de la Universitat Rovira i Virgili ofereix des del dia 9 al 30 de setembre l'exposició, *Com ens veuen*. Es tracta d'un recopilatori de 58 vinyetes publicades a la revista *Capçalera* fonamentades en el món periodístic.

Sota de cada dibuix es presenta el seu autor amb noms i cognoms. S'indica, també, la seva carrera professional, els premis obtinguts i les obres més destacades.

Les iròniques vinyetes giren entorn de dues grans evidències, les quals podem considerar polèmiques.

Principalment, destaca la denúncia a la jerarquia que hi ha establerta en la majoria d'empreses periodístiques, en la qual els propis periodistes resulten situar-se a la part més precària i menyspreada de la piràmide. Es critica, també, l'elevat poder de l'editor i el director, paral·lelament de la progressiva explotació que cada cop més se'n fa dels becaris.

En segon lloc, moltes vinyetes fan esment a la manipulació que pateix el periodisme al moment en què, intencionadament, existeixen uns interessos econòmics que impedeixen al periodista naturalitzar-se amb la total objectivitat que exigeix el seu ofici.

Com ensenyen les il·lustracions, aquest punt també es pot considerar agreujat amb la filosofia d'aquella empresa, la qual només té l'objectiu de recaptar audiència, i per tant, beneficis.

Algunes de les tàctiques persuasives que més repliquen les vinyetes són, d'una banda, el gran catàleg de regals que ofereix actualment un diari o revista, motiu pel qual el consumidor pot tendir a deixar-se influir. Altrament, la introducció del sensacionalisme i temàtiques més classificades com a "premsa rosa" són una eina més per captivar l'atracció del públic.

En conclusió, la mostra *com ens veuen* és un reflex del periodisme actual, guiats pels anunciants i els condicionats interessos econòmics. D'aquesta manera, el poder de l'empresa el gaudeixen els grans empresaris, oblidant que el quid d'aquesta professió és tracta la capacitat d'expressió i comunicació dels pròpiament dits periodistes.

EGOISME I ALTRUISME A L'ALEIXAR

■ A. Vernet Martí

Ja fa anys que, en protegir amb tanques metàl·liques el pas de la carretera pel pont vell, va sobrar un pedrís de pedra blanca de la muntanya esculpit a mà: un DAU geomètricament perfecte de mesures considerables: 65 x 65 x 65 cm.

Algú, amb molt bon criteri i de forma altruista, el va col·locar entre la soca del plàtan més vell i el rètol que indica el camí dels Prats.

Construït amb material autòcton i noble, dignificava l'espai on s'asseia la gent buscant i gaudint de l'ombra en una zona enjardinada de propietat comunitària.

Una tarda del propassat mes de juliol va desaparèixer:

"Un xic jove i prim conduint un tractor gran i vermell equipat amb barres de protecció, se'l va endur carretera amunt", segons testimonis visuals. Va ser fet i no vist.

Aprofitant aquesta publicació, molts vilatans li desitgem que, quan el contempli allí on el tingui, li produeixi un grau de satisfacció suficient que superi l'angoixa que li provoca el saber que no és seu.

En el present cas, l'altruisme de qui el va col·locar ha sucumbit davant l'egoisme de qui l'ha robat.

■ ■ ■

VIA CATALANA CAP A LA INDEPENDÈNCIA

■ La redacció

La Via Catalana cap a la Independència del passat Onze de Setembre entrarà sens dubte als annals de la història de Catalunya. El Departament d'Interior va calcular que van ser 1.600.000 ciutadans que amb les mans entrellaçades van protagonitzar una mobilització sense precedents que va recórrer tot el litoral català des del Pertús fins a Vinaròs.

La implicació del poble de Vilaplana també va ser total i van contribuir a omplir el tram 195 de la Via Catalana al seu pas per Riudoms.

Així doncs, la Via Catalana d'aquest Onze de Setembre situa el procés polític en un punt del no-retorn i va ser una manera de demostrar al món la voluntat de ser com a país.

Vilaplana fa via cap a la independència

El passat Onze de Setembre, Diada Nacional de Catalunya, més de dos-cents vilaplanencs i vilaplanenques van formar part de la història participant a la Via Catalana cap a la Independència organitzada per l'Assemblea Nacional Catalana.

La Via Catalana s'emmirallava amb la Via Bàltica formada l'agost del 1989 pels ciutadans d'Estònia, Letònia i Lituània i van unir les capitals per reivindicar els seus desitjos de llibertat. A la primavera següent es van independitzar gràcies a la repercussió internacional aconseguida i la gran mobilització que va suposar.

L'Ajuntament de Vilaplana es va sumar i va decidir col·laborar en l'organització de la Via Catalana perquè tots els vilaplanencs que volguessin formar-ne part ho poguessin fer conjuntament. Així doncs, més de 200 veïns, fet que representa pràcticament un 30% de la població, s'hi van apuntar i la meitat dels quals van viatjar amb els autobusos llogats per l'ocasió fins al Tram 195, situat entre Riudoms i Reus, on a les 17:14h totes les persones presents es van agafar de les mans en senyal d'unitat i demostrant el desig de llibertat.

Simultàniament van repicar les campanes de diversos campanars, entre els quals s'hi va sumar el de Vilaplana. Al tornar del tram, es va fer una concentració a la Plaça de la Vila i es va acabar cantant Els Segadors.

Podem estar molt i molt satisfets per l'èxit assolit amb aquest esdeveniment, l'excel·lent organització i el civisme que va imperar durant en tot moment pels centenars de milers de participants i també, no menys important, la repercussió internacional que ha tingut.

Només em queda restar a l'espera de conseqüències positives, el més aviat possible, per assolir una Catalunya lliure!

Tomàs Bigorra i Munté
Alcalde de Vilaplana

FEM VIA

Tot just acabem de desar una nova diada a la memòria i tot continua, es reobre l'escola, la collita és al terra i cal plegar-la, vagi com vagi el preu...! Just plegar-la ens plantem a la Festa Major i continuarem la rutina de l'any, cadascú la seva.

Els dies que vivim, tant dins les nostres fronteres com a fora, no tenen res de senzills, prou que ho sabem, i el futur immediat fa molta, molta pujada. No és fàcil imaginar el desenllaç i la solució als problemes que tenim plantejats.

Amb tot, l'Onze de Setembre al matí i per la televisió, vàrem poder escoltar i redescobrir els nostres poetes i les seves belles paraules recitades i/o cantades que tan bé encerten a explicitar les emocions i sentiments de tots. Moments d'aquests ens permeten refregar-nos en tastets de la nostra cultura que actuen de bàlsam i poden calmar les nafres que arrosseguem com a país. A la tarda..., una altra dosi de benestar per a l'esperit!

D'entrada el reconeixement per a l'Assemblea Nacional Catalana, per la feina que porten temps fent, per la organització i gestió d'aquesta Via Catalana i, de segur, pel que continuarà fent. No em digueu que no val la pena ser molt conscients del regal que ens hem fet els uns als altres sortint junts i compartint objectiu i carretera unes hores... Com és que tothom estava tranquil, content, satisfet, orgullós,....?

I això ho ha fet Vilaplana i ho ha fet tot un país!! Regalar-nos moments de benestar, d'estar bé, de "bon rotllo", els uns als altres també és important, els hem de valorar i això també és fer país. No tot ha de ser cara amunt i ple de rocs! Cal saber gaudir del camí quan planeja o ve una baixadeta...!

Pel demés..., ENDAVANT, LA LLUITA CONTINUA !!!!!

Tere Mateu Huguet

Vilaplana participa de ple a la Via Catalana

La cadena humana que vam fer el passat Onze de Setembre no és tan sols un clar manifest de desig d'independència del poble català, sinó que és un deute envers la nostra història, de la qual som hereus.

Hereus de l'esperit d'Otger Cataló, Ermessenda de Carcassona, dels Ramons Berenguer, d'en Jaume I i tants d'altres, sense oblidar Pau Clarís de la primera república i Francesc Macià en la segona.

Hereus de plors, dolor i lluita d'un poble que mereix ésser reconegut com a tal; d'un país ple de defectes i de virtuts, senzill i complexa al mateix temps, acollidor de diferents cultures i exportador d'un estil i creativitat, som un petit país intens en art, música i lletraferits

que han internacionalitzat la seva veu.

Hem sobreviscut i mantingut la flama de ser un poble lliure malgrat els envits dels Habsburg, Borbons, Primo de Rivera, Franco i fins a cinc repúbliques franceses.

Tenim a les nostres ments imatges recents de lluites amb crits de llibertat, amnistia i estatut d'autonomia. D'injustícies per ser o parlar català i mostrar-nos diferents als nostres conqueridors.

No som un dret de conquesta, ni acaronem sibil·linament res que no vingui en nom de la democràcia. Essent la força, el crim, l'enuig i el menyspreu l'única arma que poden utilitzar contra nosaltres els que ens volen sotmetre (així s'ha demostrat al llarg de la història).

Que sonin les campanes!, que les quatribarrades pengin dels balcons!, que sàpiguen que ara no és la voluntat d'uns polítics sinó de tot un poble, ara és el moment de ser valents, de no témer a obscurs averanys que tan sols volen ficar la por i el neguit, ara és l'hora de fer realitat tots els anhels continguts, ara és hora de deixar la nostra petjada a la història i que, d'aquí a cinc-cents anys, se'ns recordi com els que van tornar la llibertat al país.

Aquest Onze de Setembre vaig poder sentir de nou aquella Vilaplana que en temps no massa llunyans escampava el seu missatge de llibertat per boca del Lluís Llach, George Moustaki, Paco Ibáñez, etc...

Enric Prats Bové

GRUP de JÓVENS de Vilaplana

■ Grup de Jovens

Bon dia vilaplanencs. Avui, aquestes pàgines tan especials de *Lo pedrís* les dedicarem a una entitat de la qual es parla molt últimament: el Grup de Jovens de Vilaplana!

D'entrada, hem de dir que els joves d'aquest poble i els grups i entitats que s'han format al voltant han estat molt diversos al llarg dels anys; tanmateix, avui ens centrarem en la història de l'actual Grup de Jovens.

Feia uns anys que les últimes generacions que van aconseguir ser una entitat activa i dinàmica al poble s'havien anat dispersant, fins arribar al punt en què no existia el que podríem dir Grup de Jovens de Vilaplana. En aquella època, des de l'Ajuntament s'animava els joves del poble que anessin a les reunions que es feien un dia a la setmana amb una persona enviada des del Consell Comarcal per dinamitzar l'activitat dels joves al poble i per establir una relació entre poble i joventut.

Des que va venir el Lluç, el primer animador amb qui vam intentar crear una entitat, han passat dos o tres anys i tres dinamitzadors diferents; ells ens ajudaven amb la paperassa; però quan teníem els papers enllestits per ser una entitat i poder rebre subvencions, sorgia sempre algun imprevist. Amb tot això, entre canvis de presidents, de junta, de dinamitzadors (fet que significava tornar a engegar el procés de nou), etc, ara podem dir, que aquest any, ja som entitat. A més a més, aquest estiu mateix vam rebre la nostra primera subvenció, que

tot i no ser de la quantitat que havíem demanat, vam tardar més poc del que ens pensàvem a cobrar-la i ens anirà molt bé de cara als nous projectes!

Finalment, hem arribat a un punt en què ens organitzem les reunions quan nosaltres ho necessitem, portem les qüestions burocràtiques nosaltres mateixos, tenim una junta i uns socis, i estem començant a complir els objectius que fa molt mesos ens havíem proposat.

El funcionament del Grup de Jovens és molt senzill; els membres de la junta són persones que es van posar al capdavant per voluntat pròpia, sempre amb un cert compromís a l'hora de col·laborar i ajudar en la mesura que fos possible. Per tant, tothom pot formar-ne part. Tot i això, els nostres estatuts assenyalen que només es podran fer socis les persones d'edats compreses entre els 14 i els 30 anys. Els menors de 14 anys i els majors de 30 hi poden pertànyer amb veu però sense vot. En els càrrecs directius els majors de 30 anys poden continuar sent socis fins que finalitzi el seu mandat.

Quant a les reunions, sempre funcionen més bé a l'estiu que a l'hivern, ja que molts dels membres estudiem fora, però ens reunim sempre que podem i estem en contacte mitjançant una pàgina interna al Facebook on anem tractant les diferents qüestions que van sorgint al llarg de l'any.

Pel que fa als nostres objectius des d'un bon principi el Grup de Jovens tenia com a objectiu fer activitats per a totes les edats. Aquest punt el volem remar-

car especialment, ja que en el moment en què vam començar a construir les bases d'aquest grup, la visió que molts ciutadans tenien sobre els joves era la d'una colla d'adolescents que només ens movíem pels nostres propis interessos, allunyats dels de la resta de vilatans. És per aquest motiu, que quan veiem que mica en mica ens hem anat guanyant la confiança de la gent del poble, ells han anat guanyant el nostre agraïment, i ara estem realment molt contents de la participació i el suport que rebem cada vegada que prenem la iniciativa de dur a terme una activitat.

Els nostres objectius són simplement promocionar activitats de lleure, culturals i educatives, fomentar la relació i interacció entre les diferents colles de joves del poble, potenciar la relació entre els joves i la resta d'entitats de la població i de la zona, i sobretot recuperar festes i tradicions perdudes i mantenir les que encara segueixen vives participant d'una forma més activa i organitzada en les diferents activitats del poble.

Finalment, direm que no sabem què en serà d'aquest grup ni cap a on evolucionarà, però el que tenim clar és que ens queda molt de camí. Hem d'aprendre a col·laborar en els esdeveniments que s'organitzen des del Grup de Jovens i que serveixen com a font d'ingressos per a futures actuacions o activitats. Tenim temps per a organitzar-nos correctament i construir un Grup de Jovens que tingui una solidesa estable entre diferents generacions, així que fem una crida a tots els vilaplanencs d'entre catorze i trenta anys, perquè s'animin a col·laborar i perquè d'aquesta manera, l'entitat no es converteixi en una oligarquia on només es tingui en compte l'opinió d'uns quants.

■ ■ ■

fototeca

Viva

Entitats

Activitats

L'hora del conte

Sortida nocturna

Aplec la Mussara

Cantada d'havaneres

Casal d'Estiu

Curset de natació

A la fresca

11 SETEMBRE DE 2013

VIA CATALANA
CAP A LA INDEPENDÈNCIA

MUSSART

ACCIÓ
POÈTICO
MUSICAL

LA MUSSARA 3 D'AGOST DE 2013 A LES 18:30h

A les 18:30h:
Trobada amb Jordi Vilaró amb el tema:
"Les cares de l'amor"

A les 19:30h:
Ruta poètica-literària per la Mussara amb:
Ivana Miño, Xavier Graset, Jaume Comas, Enric Majó i Gerard Quintana

A les 22:30h:
Concert en directe de Roger Benet amb Intuïció Premeditada

ENTRADA GRATUÏTA
SERVEI DE SOPAR AL REFUGI (només per encàrrec: 629 750 484)

NO HI PODEU FALTAR!

MUSSART

ACCIÓ
POÈTICO
MUSICAL

LA MUSSARA 3 D'AGOST DE 2013

MUSSART

■ La Redacció

Francesc Cerro
Director artístic

1. Hem parlat amb els actors i ens han comentat que tu havies fet la tria dels poemes que cadascú ha recitat. Com has fet la tria, tant dels actors com dels poemes?

La tria la vam fer el Jordi Vilaró i jo mateix. Vam pensar que si estem fent una conferència, a vegades, i segons en quin context, es pot fer dura, i és bo que tingui un punt lúdic i d'entreteniment. Està bé doncs que la conferència tingui uns matisos pedagògics, i si pot ser parlant d'aquells textos que després nosaltres escoltarem, molt millor. Per què? Doncs perquè la poesia de vegades es pot quedar un pèl distant o potser que no acabis d'entendre de què parla... m'agrada la melodia però no puc treure les notes. D'aquesta manera sabem la melodia i coneixem les notes. Al Jordi Vilaró jo li vaig dir, mira, a mi m'agradaria aquest i aquest altre, i pel que tu explicaràs com ho podem articular...?, i ell va dir doncs ho trobo perfecte..., i a partir d'aquí vam anar fent propostes l'un a l'altre i al final em va pertocar a mi tancar els que entrarien i els que no entrarien. Però en teníem una llarga llista realment, i si haguéssim pogut, haguéssim estat fins l'endemà, a la mateixa hora, fent poemes...

2. I les persones, també les has triat tu?

Si, les persones les he triat jo directament, perquè són actors i actrius amb els quals jo treballo normalment, i els vaig explicar el projecte. Tret del Jaume Comas que repetia, els altres no el coneixien, i potser també perquè els ho diu una persona de confiança, que ha treballat amb ells i que també els ha dirigit, et diuen, vinga va, ens has convençut.

3. I com a director artístic, organitzar un acte a l'aire lliure, dalt d'una muntanya, amb la boira pujant i baixant, amb la possibilitat que hagués pogut ploure... com valors aquesta experiència?

Aquest és el plus. Aquest matí he pujat a les deu, i estava plovent, a dos quart d'onze feia un sol que batia les pedres, i a les onze tronava. O sigui, que avui és aquell dia perfecte per posar frenètic a un director.

4. I com ho has portat?

Doncs no queda altre remei que paciència.

5. Teníeu un pla B, en cas de pluja?

Sí, teníem un pla B, totalment estructurat perquè no podríem perdre un dia com avui. Ara, si haguéssim tirat endavant aquest altre pla, tota aquesta màgia de fer-ho aquí, se n'hagués anat en orris. Perquè si una cosa té la Mussara, és que és un espai escènic natural d'una qualitat tècnica grandíssima, té molt bona acústica !!, i escènicament, que pugi la boira, la posta de sol que hem tingut, això és impagable! Avui sembla que hi hagi algú que ens hagi ajudat... tot i que el patiment hi era, hi era moltíssim, però a poc a poc, potser els astres s'han alineat, o els poetes de dalt han pensat, ja que ens han de llegir i algú se'n recorda de nosaltres, apofitem-ho, perquè tothom llegeix poesia però ningú coneix cap autor..., també ens han ajudat.

I dir que estem molt, molt contents, i que per mi és molt important.

- 1.- Quina impressió tens de la teva participació al Mussart? Què et sembla el format?
2.- Què és el que més t'ha atret d'aquest entorn?

* * *

Enric Majó

1.- Per a mi és una experiència nova. En tenia referències del Francesc (Cerro), que m'ho havia explicat, del Jaume (Comas), que hi va ser l'any passat, però, és clar, no ho havia viscut i jo no coneixia la Mussara.

I és impressionant! Aquest matí la visita ha estat fantàstica, molt diferent a la d'aquesta tarda, que ha esdevingut una visió completament diferent..., molt bonic, amb aquest esvoranc que hi ha (que a mi no m'hi veureu massa perquè tinc vertigen!) Però el lloc és preciós! I ha estat una cosa..., veure tanta gent per escoltar poesia, tan atenta i tan amable ha sigut un plaer!

2.- A mi m'ha atret, potser, que tingui un ambient d'alta muntanya quan jo no sabia que podia ser alta muntanya (i ja ho és alta muntanya!) però de sobte passen els núvols, aquests aquí, realment com si fossis a alta muntanya..., a dalt de tot dels Pirineus, això és una cosa que m'ha sorprès i m'ha agradat molt gratament.

Ivana Miño

1.- El format em sembla una idea genial de poder conjugar aquest paratge màgic que hi ha aquí dalt a la Mussara amb aquesta acció poètico-musical. Em sembla màgic, espectacular! A més, he vist com canviava el temps, la llum i tot al

llarg dels cinc passis que he fet de poemes i ha estat realment emocionant. La boira, el rajos de sol, el cel, les vistes..., impressionant! Em sembla una cosa molt encertada! Està molt bé! Ho vols fer expressament i no et sortiria, de trobar un lloc així, tan maco, sí, molt bonic!

2.- La boira i les vistes aquestes de 360 graus! És que et giris cap a on et giris tens vistes, totes diferents! No sé, hi ha alguna cosa màgica que hi ha a la terra! Les cases derruïdes, a mi m'agrada molt visitar pobles abandonats, ho trobo com molt misteriós i molt atraient..., i aquí hi teniu tots els ingredients per fer una pel·lícula o una història de por, i el que sigui, i festivals, és clar!

Jordi Vilaró

1.- Doncs entre divertida i impressionant. Divertida pel que fa al contingut, és a dir, pel fet de poder explicar

un munt de coses i després que aquestes coses es puguin veure d'alguna manera exposades, relatades, en un entorn com aquest..., és fantàstic, precisament per aquest mateix entorn. Fas la xerradeta, te'n vas amb el grup de gent amunt, te'n vas amb la gent avall, et vas trobant fantàstics rapsodes, que et van regalant fragments dels millors autors de la literatura universal, en un entorn que és inigualable, és a dir: millor impossible!

És el primer cop que vinc i, de fet, segurament no serà l'últim!

2.- D'aquest entorn? El paisatge, la quantitat de vegades que canvia la llum per causa del temps canviant i, bàsicament, les muntanyes, les ruïnes i, sobretot, el paisatge que hi ha al capdamunt de la cinglera, que és espectacular! En Gerard Quintana estava llegint allà dalt i se'ns posava la pell de gallina, perquè, clar, veies el que deia i veies el que hi havia al darrere i t'entraven ganes de fer un salt, gairebé, no? Allò, com els romàntics del S. XIX!

Xavier Grasset

1. Doncs la veritat és que m'ha agradat moltíssim, he disfrutat molt. Primer perquè és una sensació estranya el poder recitar els versos d'aquesta tria de poemes aquí dalt, a la Mussara; per l'espai màgic de representa, per poder-ho compartir amb

aquests altres companys que he tingut, per poder dir versos a l'aire lliure, i a més, poder-ho fer amb força i sobretot amb un públic tan entregat, tan respectuós i tan atent.

El format trobo que és una fórmula ideal, la veritat és que és un encert el propi festival, el Mussart, i una iniciativa que és molt agraïda perquè hem tingut molt de públic, més de 700 persones que han vingut a sentir poemes, i l'espai molt curiós, aquesta sensació que les paraules van rebotant; com que estem una mica junts, ets sents els uns amb els altres, la veritat és que és molt agraït i molt bonic.

2. A mi, sempre que hi hagi granotes em tindreu el cor robat, com en aquest estany de l'entrada, i a més ara les podem sentir de fons que canten... Tot plegat, aquesta sensació de vertigen, quan veus totes les muntanyes amb els núvols que juguen, la boira que entra i surt contínuament, és impressionant, i la pròpia estampa del campanar que vas veient a mesura que pugues per la carretera i et fa pensar, mira, és allà! Potser les primeres vegades que véns no t'hi fixes, però després penses, he d'anar fins allà..., i tot plegat té un atractiu fabulós.

Gerard Quintana

1. M'ha semblat altament satisfactori, m'ha semblat engrescador, estimul·lant, i al mateix temps m'agradaria haver estat públic perquè m'agradaria haver pogut gaudir del Xavier, del Jaume, de la Ivana, de l'Enric, etc. Estic molt content d'haver pogut participar avui aquí, per la poesia, perquè crec en la poesia, és la música de la paraula, per tant, jo que sóc un home de paraula i de música, és un llenguatge que estimo. També estic content per la proposta, que s'aparta de clíxés que a vegades tenen uns protocols tan pautats, ordenats i repetitius que sembla que desapareix el sentit profund de les coses perquè la forma és redundant i tòpica. No tan sovint som a llocs de veritat i vivim coses de veritat, per tant sé que tornaré, no coneixia la Mussara, sí que coneixia el Cerro, el Jaume, i m'havien explicat l'experiència de l'any passat, però tant de bo ens contaminem tots de coses tan maques i bones com aquesta, en el sentit més genuí de la paraula.

No sé, estic trasbalsat avui, hem vingut aquest matí a veure el lloc, i no té res a veure amb el que veiem ara. També he vist que és un lloc absolutament canviant, absolutament viu, i fins i tot he pensat a veure si goso pujar després a la tarda... perquè era inquietant. La sensació d'aquest matí, i amb aquests poemes que veníem a llegir, venir a ple estiu en aquest lloc que està al costat de la costa, un lloc on qualsevol poeta romàntic dels que hem llegit hauria de sortir d'entre aquestes pedres. Fantàstic, i moltes gràcies per mantenir un lloc així, d'aquesta forma tan especial, en un altre lloc això seria un parc temàtic i hi hauria aquí alguna urbanització o qualsevol altre cosa, i per alta banda, agraït per l'oportunitat de compartir-ho i descobrir-ho i de participar en aquest acte del Mussart. Bé i molt bé, fantàstic.

2. Segurament em quedaria amb allò que no he vist encara. I a més, parlant amb aquest senyor, que m'ha dit que ell hi va néixer, tot i que hi va viure pocs mesos, m'explicava llocs, detalls, raconets, i pensava que això ho havia de veure. Més enllà de les llegendes, dels llocs que els fem especials, potser perquè volem que siguin especials, aquest ho és, no s'ha de pensar gaire ni s'ha de reflexionar molt. El lloc on he dit els poemes, me'n recordaré sempre, tota la vida, la gent es va mirant amb aquella cara, i de sobte te n'adones que el que miren és el que tens darrera però que tu no ho estàs veient, però que és una obra d'art, més que qualsevol altre cosa. I res, tinc ganes de venir, de passejar-me amb tranquil·litat. He fet alguna fotografia aquest matí i les he editat en un petit programa que tinc al mòbil, m'agrada molt la fotografia, i estic desitjant arribar a casa i començar a remenar-les perquè les llums tan canviantes que he vist avui aquí les he vist en pocs llocs. Després he enganxat una gent que estaven acampats per aquí aquest matí, penjats dalt d'una d'aquelles pedres, i he enviat les fotos a uns amics i a casa, i no es creuen que la foto l'hagi fet jo, es pensen que ho he agafat d'un llibre o que és d'algú altre. Aleshores fantàstic, m'haureu de suportar de tant en tant a la vostra zona... perquè us vindré a empenyar.

Jaume Comas

1. Aquest és el segon any que vinc, perquè l'any passat ja vaig venir, i l'any passat ja va ser un èxit, però aquest s'ha superat.

La meua impressió és molt bona, molt bona..., perquè la conferència ha sigut molt interessant i després tot ha lligat, la gent és amable, està atenta, tots els condicionants; l'escenografia, aquest lloc màgic de la Mussara. L'any passat vam tenir una mica d'insolació i de cop i volta va pujar la boira espessa i va ser una mica fantasmagòric. Aquest any ha sigut una mica diferent, teníem boira i un estat una mica complicat, però després s'ha obert el cel i ha anat apareixent una mica el sol i la llum ha anat tacant les cares i ha sigut diferent, o sigui que el moment ha estat extraordinari.

Però jo m'emporto un record molt maco, de fet, sempre que actuo intenció estar amb el teus texts, amb els personatges enterrats dins la literatura, però també amb el públic, i el públic ha sigut divers i aquesta cosa difícil de la poesia que reclama molta atenció per seguir-la, perquè de vegades se senten una associació de paraules insòlites, i el públic queda parat, però en aquest cas ho seguia d'una manera miraculosa. No sé si ho porta la Mussara o el que sigui, i m'emporto precisament això, aquesta atenció del públic fantàstica, que m'ha agradat molt.

2. L'any passat estava justament a sota de la casa de les Airasses, i aquest any he estat una mica més avall, al costat dels dos bancs i del llac i potser m'agrada més més enlaire, però al mateix temps aquest any ha sigut més còmode i l'any passat era més agrest, més fantasmagòric.

Hi havia un moment, tinc una fotografia que em van fer, que estava pujant la boira darrera i que sembla que leviti! I no et sabia dir més perquè només conec aquests dos llocs per recitar. Però un altre factor fantàstic de tot l'entorn és l'acústica, té una acústica, que no saps ben bé perquè, però que funciona meravellosament bé, o sigui que la veu arriba, pots fer matisos, pots fer pianos, pots timbrar la veu, la pots fer circular bé, hi ha llocs que tenen bona acústica i aquest la té. I no ha vingut cap japonès a fer cap estudi, d'aquells que s'amaguen als ordinadors, dja que sense japonès funciona perfectament!

Caramels

mare molas

Pastissos de "xuxes"
Detalls de batejos
i bodes
Fruits Secs
Llaminadures

C. Mare Moles, 28 Reus
caramelsmaremolass.blogspot.com

Activitats a la llar dels jubilats

■ Carme Abelló Bonet

El dia 30 de maig es va fer una excursió a Tortosa per a celebrar la 25a Trobada del Consell Comarcal de la Gent Gran del Baix Camp. Marxàvem a les 7 del matí en direcció a Riudecols, allí recollírem tots els veïns que ja s'esperaven. Per cert omplírem un autocar de 63 places. Abans d'arribar a Tortosa, en una àrea de servei vàrem esmorzar. Després, a Tortosa, ja ens esperaven per visitar la Cooperativa, on molt amablement ens parlaren de les activitats que allí es realitzaven. Allí, en la sala d'actes, ens varen passar diverses diapositives sobre els orígens de les oliveres. En acabar vàrem visitar totes les maquinàries, com també l'agrobotiga. Els autocars ja ens varen portar als Jardins dels Prínceps, uns jardins amb arbres molt alts i per dintre tot ple d'estàtues de bronze, totes elles tenien el seu significat i que un guia ens l'anava explicant. A peu seguírem tots fins arribar a visitar el mercat de Tortosa. Tot seguit ens arribàrem al Restaurant "Cal Julivert"; el dinar podem dir que fou un desastre, tant que el Consell Comarcal del Baix Camp, ens ho va compensar amb una sortida a visitar Serral i després Santa Coloma de Queralt. L'alcalde ens va ensenyar tot el poble, per cert molt ben arreglat tots els carrers amb pedra. Després a dinar, com sempre ens serviren molt bé, i a continuació ball i també vàrem ballar una sardana. Tornàrem a casa a les 9 del vespre.

El dia 27 a les 7 de la tarda la farmacèutica Maria Teresa Huguet de Vilaplana va donar una conferència sobre de quina manera ens havíem de prendre els medicaments, i el tema principal va ser la pressió arterial; hi va haver una bona assistència, i també es varen fer preguntes. Una cop acabada la xerrada, la Maria Teresa ens va portar cóc casolà, avellanes torrades, i begudes.

El dia 11 d'agost celebràvem com cada any la festa d'estiu al local de la casa de cultura, amb un berenar-sopar. Com sempre, el senyor president donà la benvinguda als assistents

Seguidament se serveix el sopar, un pica-pica, després pollastre a l'ast acompanyat amb patates de vermut, i per beure cava, i per postres ens refrescàvem amb un gelat de torró.

En acabar el sopar, el Sebastià Anguera Mestre, ens va parlar sobre el món de l'apicultura; va parlar sobre els inicis i com moltes nacions varen ser primeres... ja que el Sebastià té una memòria molt intensa, podria donar una conferència sobre aquest tema per gent molt entesa.

Com ja és costum, es va fer la rifa; no cal dir que tots entràvem al sorteig però això és així, sempre a algú li arriba la sort.

Acabàvem la festa, recitant la sardana, i després tots junts ens posàvem a cantar-la.

L'assistència fou de 47 persones.

■ ■ ■

Futbol a Vilaplana

Duesaigües 1 - Vilaplana 3

Alforja 1 - Vilaplana 10

Sopar de joves

Genís Torres Aymamí, S.L.

CONSTRUCCIONS I OBRES

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29
43380 VILAPLANA

Mostra de pintura de Marc Domingo a Vilaplana

■ La Redacció

Dintre del marc de les Jornades Culturals Vilaplana'13, l'artista riudomenc Marc Domingo va realitzar una exposició de pintura. Durant el dissabte 20 i el diumenge 21 de juliol varen passar més de 70 persones per la Sala Parroquial de Vilaplana a contemplar una vintena d'obres entre les quals hi havia bodegons, interiors, marines i paisatges.

L'exposició va ser una realitat gràcies a la col·laboració de la Lúdia, la Maite i en especial, de la Magda Mariné.

En Marc Domingo ha realitzat diverses exposicions a Calafell, Riudoms, Valls, Vinyols, Maspujols, Montbrió i Vilaplana. I treballa en nous projectes que el portaran a

participar en properes exposicions col·lectives i algunes d'individuals a diverses poblacions de la comarca i també a Tarragona.

És membre i alumne del taller L'illa de safrà que la reconeguda artista manxega Agustina Sobrino té a Reus. És en aquest taller on ha après la majoria de tècniques pictòriques, com l'acrílic, l'oli, l'aquarel·la... i també a utilitzar diversos materials.

Anteriorment havia realitzat un curs de pintura al Centre d'Estudis Riudomencs Arnau de Palomar (CERAP) de Riudoms i d'altres a distància i correspondència.

Ha participat en diversos concursos de pintures i ha obtingut alguns premis infantils i juvenils. El més recent, el premi Arnau de Palomar de pintura a la promoció local, i també ha estat finalista en la categoria absoluta del mateix premi.

Podreu trobar més informació sobre la seva obra a la web www.marcdomingoanguera.jimdo.com

Quina pensada més bona
amigues, varem tenir,
de trobar-nos aquests dies
i nostres vides endolcir.

Que bona la xocolata !
un plaer per compartir
nostra tertúlia i vivències
i dolça menja assaborir.

Calenta, és menjar de Déus;
els bombons, una delícia,
afrodisíaca per excel·lència,
i per a petits i grans
no té pas cap competència.

I avui, aquí plegades
davant de manduca tan grata,
no deixem mai de la vida
aquesta xerrada plaent
ni aquest berenar de xocolata.

I per acabar us diria
de forma clara i sense embuts,
que no us manqui mai a taula
aquesta tassa ben plena
gaudint-la totes amb molta salut.

Mercè Simó

ANIVERSARI QUINTA DEL 63

Gairebé la collita en ple va participar en el sopar de celebració del 50è aniversari.

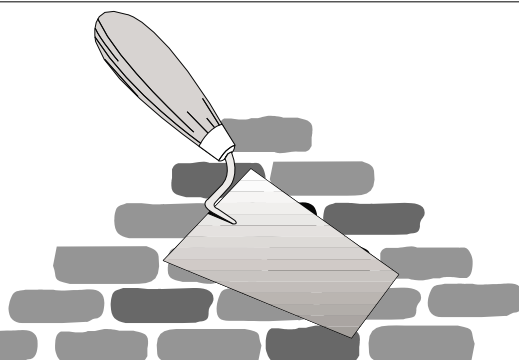
En un ambient de gresca i alegria on no hi va faltar el pastís d'aniversari, tota la quinta del 63 van gaudir en ple d'una vetllada molt agradable.

MOLTES FELICITATS!!!

CONSTRUCCIONS

JOAN MESTRE SL

C/ Major, 32-3r - 43380 VILAPLANA - Tel. 977 81 51 73

EL PULSÒMETRE

BAIXA

LA LÍNIA DE MOLTA ALTA TENSIÓ

Baixa la línia de molt alta tensió (MAT) que es vol construir entre el municipi aragonès d'Escatrón i la Secuita.

Aquesta línia té un recorregut de 163 km i afectaria les comarques tarragonines del Priorat, Baix Camp i Tarragonès.

Aquesta línia de 400.000 volts ja ha rebut el rebuig de diversos municipis tarragonins, com la Selva del Camp i Reus.

PUJA

LA VIA CATALANA

Puja l'alt nombre de vilaplanencs i vilaplanenques que van participar a la Via Catalana cap a la Independència. Aquesta elevada participació posa en evidència l'existència d'una majoria social al nostre poble favorable a formar un estat propi.

LO PEDRIS Tota la informació a www.lopedris.com

Josep M. Cardona Rodriguez

INSTAL·LACIONS I SERVEIS

C/ Doctor Mallafrè núm 22

43380 VILAPLANA

e-mail: instaljmc@yahoo.es - Mòbil 664 001 318

**AUTO ESCOLA
CATALUNYA**

Pl. del Nen de les Oques, 8 - Tel. 977 32 23 19
REUS

MATA
LLAUNERIA

Raval Santa Anna, 47 43201 REUS
Tel. 977 342 832
mata@llauneria.com

Boris i Gemma

■ Maria Rufina

Unes paraules per als nuvis

La Verge que avui us ha unit
a tu, Gemma,
i al Boris que ja és el teu marit,
us faci ser ben feliços.

Que no us manqui la salut,
el treball i sobretot l'amor,
perquè de dues persones unides
se'n formi un sol cor.

És lo que us desitgem
tots els que us acompanyem
en aquesta diada,
i el que us ho fa arribar
és l'abraçada de la vostra àvia.

PASSATEMPS *Solució*

Dita popular catalana

1.- Préssecs 2.- Raïm 3.- Guineu 4.- Novell
5.- Nobles 6- Bombes 7.- Ametlles.

DITA POPULAR:

Pel setembre cull les pomes abans no vinguin les bromes.

Sopar quinta del 66!

Els de la quinta del 66 celebren cada estiu el seu sopar! Seguiu així!

Festival d'estiu

Teatre al carrer

Obra "La parada del Peret"

■ Mariona Quadrada

Introducció

La paraula *bolet* la vaig aprendre als llibres, sí als contes o a les revistes infantils en català que rebíem cada mes, pels volts dels anys seixanta. Perquè a la meua terra la coneixíem, però no la fèiem servir. Aquí tot eren *rovellons*, en genèric. De manera que fins i tot de l'acció d'anar-ne a buscar, tothom en deia *anar al rovelló* o *anar a plegar rovellons*, fos el que fos el que es plegués. I *plegar* contrastava amb *collir* que per a nosaltres concretava una acció d'alçar els braços cap a un arbre i no pas la d'acotjar-se a agafar qualsevol cosa de terra. Més endavant vam aprendre que el genèric era *bolet* i que dins d'aquesta bossa hi havia els *rovellons*, però també molts d'altres, altres que ja tenien nom propi usat i conegut, però que s'emparaven sota aquesta denominació comuna.

Ha estat curiós també, que gràcies al programa televisiu, ara sigui tan freqüent això de *caçar bolets*, expressió que vam conèixer anant per Catalunya i entrant en els parlars d'àrees diferents. Tot i així, aquí baix, la gent encara diem *anar al rovelló* i *caçar* ens sona molt estrany.

I encara una expressió gràfiquíssima que vaig aprendre a La Morera de Montsant, al capdamunt del Priorat i al peu de la muntanya: *demà hi anirem, que ja ha boletat o no, no, és aviat, encara no ha boletat*, convertint el substantiu en verb i marcant-ne així, l'acció. I jo que pensava, i com ho saben que ha boletat? Ho han vist, ho han inspeccionat o és per pura intuïció i saviesa natural? En qualsevol cas, el resultat era positiu i els cistells s'omplien amb varietats diverses, algunes de les quals ni tan sols coneixíem.

Tinc infinitament presents els primers records i emocions en trobar uns quants **pebrassos** a finals de setembre al barrancó del mas de Constantí. El meu avi al capdavant, amb un bastó, que ens assenyalava unes petites muntanyetes que segurament amagaven alguna presa bona i, efectivament, nosaltres amb manetes de criatura i com si toquéssim un vellut, arraconàvem la pinassa i la fullaraca i, de sota, despuntava un barret blanc, més tacat com d'òxid si era més vell i més llis i

lluent si encara era tendre. Llavors s'havia d'anar amb molta cura per tal de no arrencar-lo d'arrel, *deixeu el nas a la terra i tapeu-los*, sentíem, *que així se'n faran de nous*.

Al vespre, la paella de pebrassos amb all i julivert era atacada amb avarícia per tots. A mi m'agraden molt els pebrassos, sobretot els que piquen més. Són de carn ferma, molt semblants als rovellons, però amb un deix una mica més lliscós, sobretot a la part del barret. Tenen l'inconvenient, com molts altres, que es cuquen amb facilitat i hi ha una feinada a triar-los. De vegades els barrejàvem amb uns quants fesols del ganxet bullits i tocàvem la glòria. I el millor per a mi, cuinar-los amb força oli per abocar-me a sucari-hi tot el pa del món.

Així doncs, a mi, els bolets em remetien a la tardor. Ja ho sé que hi ha bolets de primavera i d'estiu, però a la meua terra, fora d'aquesta època no se'n fan, perquè la meua de terra és de secà i ha d'haver plogut a finals d'agost perquè n'hi hagi en abundor pels volts del Pilar.

Ens aixecàvem fosc i el meu pare ja anava vestit, botes posades i jec adequat en defecte, encara d'anoracs. Baixàvem els cistells al cotxe i preniem oli, sal, pa, vi, aigua, ametlles i avellanes, codonyat i un termos amb cafè i potser algú hi afegiria una arengada. En arribar les consignes eren clares, sobretot, no cridar, *al bosc no es crida*, sobretot per dir un *rovelló!!*. Ningú no ho havia de sentir fora del grupet d'amics, sinó ens els prendrien. Aquesta d'avarícia era i és ben sana. I després les instruccions sobre com plegar-los, com deixar el forat o més aviat el niu i com col·locar-los al cistell, amb tota la delicadesa.

A mi, de petita i de gran, m'ha emocionat aquest misteri de la recol·lecció, això que sense fer res de res, la terra ofereixi tant. Perquè a la tardor la collita feréstega és important: figues negres o verdes que es comencen a pansir, tant ensucrades ja que s'enganxen a la gola, algun gotim de raïm, negre o blanc que s'ha quedat penjat al cep després de vermar, les cireretes de pastor que comencen a ataronjar-se i diuen menja'm, les magranes, a banda i banda dels camins fondos, obertes impudicament, mostrant l'interior esclatant i de sobte, el meu pare

**ASSOCIACIÓ
DE JUBILATS I
PENSIONISTES
DE VILAPLANA**

C. del Casal, 3
43380 VILAPLANA

pintura decorativa

**Alvar Juanpere
Olivé**

Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85
43201 **REUS**
Plaça de les Províncies, 1
43840 **SALOU**

molt fluïxet, nens aquí, i..., una **rovellonera!!** Set, vuit, nou, de grossos i de tan menuts, que semblaven els fillets i amb el meu germà ens barallàvem per menjar-nos el més petit. Si en trobàvem molts es feia l'esmorzar amb tot el recapte que portàvem i rovellons a la brasa, sense netejar. Llavors es podia fer foc i tothom l'apagava amb senderi. Crec que és un dels gustos més penetrants i commovedors que he tastat mai, sobre-tot, amb els rovellons vinosos de Montsant. Sí, ja sé que tot és més bo si és de casa, però com els rovellons de Montsant, nascuts de terra seca, llicorella, roca i poca aigua,

res de res. És com si les parets que conformen les fondalades empenyessin tota l'essència de la muntanya, recollida al sotabosc i llavors, els rovellons, entre pa i pa sucats d'oli o en un llengüet, foradat com una clotxa, tancar els ulls només un instant i retenir la mossegada a la boca per allargar el gust en el temps, xalar de bo i millor i desitjar-ne més.

Més endavant se'n trobaven més varietats, els **fredolics** neixen en colònies, la meua mare i què eren colònies, *ho veieu, mai no n'hi ha un de sol* i com de fet, els anys fructífers, no s'acabaven mai, fins i tot es feien avorrits. Com una gran novetat, la meua mare, a banda de tirar-los als suquets, en feia sopa, amb pa i ceba i així ens podíem menjar tots els que plegàvem. Una sopa amb gust de pinassa i pi, entre sec i verd i farigola de tardor, amb gust d'humitat fresca.

També vam descobrir els **camagroc**s, de cames espi-matxades i color taronja gairebé fosforescent, segons com hi tocava el sol. Els camagroc són fàcils perquè desputen, s'aixequen ben drets com si diguessin, preneu-nos que per a l'arròs no en trobareu d'altres. I un darrere l'altre en una collita frenètica fins a omplir-ne el cistelló petit, feien cap en una cassola d'arròs ja a casa, amb els grans empapats de gust potent i ells, pobres, confosos amb el midó com si fossin la pinassa mateixa. Una estona de descans per postres.

Les **mucoses** a mi no m'han agradat mai gaire, tot i que sé què són uns dels bolets més apreciats. La meua mare ens va ensenyar que n'hi havia de negres, no tan abundants a les

nostres terres i de blanques com les de la Miloquera de Marçà. En general s'aprecien més les primeres, que són més car-noses i se'n treu més profit. I si no em fan tan feliç com altres bolets, no és per la textura, recordo que s'anomenen també, enganxifoses o pegaloses, més enllà de llanegues, nom oficial, per dir-ho d'alguna forma. És pel gust afruitat i llarg com d'herbes i d'espècies, que no s'acaba mai. Les mucoses combi-nen molt bé amb altres menges gelatinoses com els peus de porc o les cocotxas de bacallà o de lluç perquè fan com una mena de pil-pil sense forçar-lo. Amb suquet, doncs.

A la Morera vaig aprendre la paraula **bitxac**, per anomenar allò que se'n diuen també cames o potes de perdiu (un bitxac també és un moixó). I d'altres com els **mataparents**, semblants als ceps, però només físicament. Aquests es ple-gaven si no hi havia prou rovellons perquè, quan eren abundants, *no pagava la pena*. I de fet, com les **llores**, no t'omplien de gust, només eren com una mena de placebo i al damunt, donaven feina perquè els mataparents s'havien de pelar o si eren gaire esclatats, anaven directament a la brossa. Tot això es tirava a la paella i servien per acompanyar alguna carn o un tall de llangonissa.

I entre els que no he vist a la terra hi compto les **trom-petes**, per a mi el bolet més penetrant, gairebé putrefacte i un dels més espectaculars amb aquell color negre amb apunts platejats, depenent de la llum. La trompeta m'agrada sola, és a dir, sense barrejar amb altres bolets perquè sinó aquests es converteixen en satèl·lits sense cap mena de protagonisme. En rostits, arrossos, pastissos, pastes, amb verdures o lle-gums, però sempre ocupant-ne la centralitat.

En canvi, quin esglai, la primera vegada que vaig ensope-gar amb un **ou de reig**, què és això, *ep! Vigileu que n'hi ha de bons i de dolents*. Llavors seguia la lliçó de les amanites, la pe-rillositat i el verí mortal. Així doncs, cada vegada que en mos-segàvem un, sentíem aquell rau-rau, aquella petita inseguretat de l'aventura, aquell misteri que ens abduïa. Al plat, l'ou de reig s'ha d'assaborir sol, com la trompeta i una de les maneres millors és amb ou remenat. Saltat amb oli i sal, abocar-hi l'ou batut i, a foc lent, procurar que quedi com més pastós millor. I si algú pot permetre's de no posar-hi res, mmmmm, sense paraules, els sentits es concentren tots en un.

Un bolet bonic i amb un aroma refinat i exquisit, en el sentit social de la paraula. **El rossinyol**, amb gust de perfum, de colònia, d'aiguarent, amb tocs de gingebre i canyella, tex-tura ferma i un pèl corretjosa que es nota en mastegar i et permet de tenir-lo més estona a la boca. Per a mi, lliga molt bé amb la pasta i els formatges, com si estés fet exprés per a una cuina no tan mediterrània com passa amb els **risotti** del nord d'Itàlia i la cuina de la mantega i la llet tan arraconada en aquest moment. O en elaboracions més actuals, unes magda-lenas de rossinyols, per exemple?

EN
TR
E
A
U
T
O

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS

Comandes: ☎ 977 328 417

Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h

Noves sensacions

M'assabento de que a Barcelona s'acaba d'obrir un hotel amb look d'entre terminal d'aeroport i d'avió, una iniciativa inaudita i exitosa car, només la primera setmana, ha estat sol·licitada amb més de mil reserves i, a més, segons diuen, la gent hi fa cua. L'ambient és aerodinàmic, entres al bar i et sembla estar al bell mig d'aquell passadís angoixant quan has d'aixecar el vol però que, a peu dret i tocant ben bé de peus a terra et deu semblar tota una altra cosa. La jet de la jet i els i les més in de la capital pareix que estan perdent l'oremus per conèixer aquesta magnífica i nova novíssima novetat.

L'hotel-avió em recorda d'altres invents d'atracció del personal ben curiosos, els quals han estat a les grans capitals del primer món, evidentment, perquè al segon, tercer i quart món no hi ha humor per a bajanades d'aquests nivells. Em refereixo, per exemple, a l'Icebarcelona, un bar de gel que s'anuncia com el lloc ideal per a viure una experiència "original i molt divertida". La sala està feta completament de gel, i allà es pot disfrutar d'una cervesa, suc de fruites o còctel a una temperatura estupenda de cinc graus sota zero. Però no hi ha problema, ja que tant sols a l'entrar et tapen amb uns moderns tabardos àrtics de pell i guants que et permeten gaudir d'allò més de la vivència.

L'altre que em ve també a la ment no és un bar, sinó un restaurant, també de la capital del Principat. Es diu Dans le noir. Resulta que en aquest cas es tracta de divertir-se mentre es posa a prova els sentits, una sensació original i sorprenent, la de menjar i catar vins a les fosques. El màrqueting que fan on-line diu això: "les textures, olors i sabors que descobriràs a DANS LE NOIR t'aconduiran vers un viatge directe als teus més remots i oblidats sentits."

A l'iglú no es menja. A l'obscuritat del noir no sé ben bé quina oferta hi ha, a l'hotel-avió hi ha qui ha demanat si, a més de les decoracions símil aeroport o cabina, el menjar també era estil plastificat-horripilant de les companyies aèries i.... oh meravella de les meravelles, des dels encarregats de fer difusió de les bondats del nou enginy, hi ha la següent, referent a la cuina: "serà totalment atractiva, inclourà totes les varietats d'hamburgueses existents al mercat".

Si algú de vosaltres "gaudeix" de qualsevol d'aquestes experiències, sis-us-plau, veniu a explicar-me-les, perquè jo penso seguir amb els meus cigrons i les meves favetes.

N'hi ha que fan por, a mi, el **peu de rata**, aquests, *nens, són enganyosos, compte a plegar-los, que no siguin dels verinosos*. Una altra vegada la paraula de la prohibició, però és que són tan magnífics, amaguen unes formes tan controvertides i tan misterioses, que els plegaries tots només per la satisfacció de contemplar-los. A casa, però la sensació no és la mateixa, és en plena descoberta que s'esdevé l'emoció. Cuinar-los? Com tots o especialment, escaldats i arrebosats amb pasta de farina i aigua, clareta, això que ara en diem tempura i fregits amb oli d'oliva, que és el nostre.

Cep, siureny i el frau. Sí, el frau. Quan d'una cosa se'n consumeix molta, molta apareixen els succedanis, no a la terra, no és ella qui enganya, és el consum desmesurat. Encara no hem tornat a reaprendre, i redundant, que si d'un producte no n'hi ha s'ha d'esperar que torni a créixer, que arribi el seu moment. Quina pena l'avarícia dels productes, aquesta sí que és dolenta, que ens fa voler obtenir tot allò que hauria de quedar en el desig, en tensió fins a poder-lo aconseguir i gaudir-ne més i millor. Tanmateix, el cep, quan és de veritat, sigui de l'espècie que sigui, és una de les meravelles del món, *nens, mireu, això són ceps, els hem trobat a Prades* i nosaltres amb la boca oberta fins a tastar-los, simplement a daus i passats per la paella amb oli i sal i, això sí, tomb i tomb i del mig un pèl crus. Fets així tenen gust de foiegras i t'elevem en un dels paradisos possibles.

A mi, a la tardor, doneu-me ceps, pebrassos, rovellons, el meu pare, la meva mare i el meu germà, forfolant pel fenàs a la vora del pins.

■ ■ ■

EL RETORN DE LEO

■ Josep Lluís Carod Rovira

Després d'un temps apartat dels fogons, Leo hi ha tornat. A Vila-llonga, al centre del Camp i a un cop de pedra de la sortida de l'autopista Tarragona-Valls, just davant la casa on nasqué el metge militar Pere Virgili, a la mateixa plaça al mig del poble, on hi ha l'església i l'ajuntament, hi acaba d'obrir el restaurant Petit de Kastro. Es tracta d'un indret amb encant, amb el luxe de tenir-hi només cinc tauletes, per a divuit o vint comensals, però amb prou espai entre elles per garantir-ne la privacitat de la conversa. Ell cuina els plats i els explica als clients, entrant en detalls si cal, amb el tacte de qui presenta una successió d'obres petites i delicades. Una noia l'ajuda a tenir les aïnes sempre netes i a punt. No saps mai amb quina sorpresa obsequiarà el paladar, perquè cuina segons la temporada, el que troba al mercat i la inspiració del dia, si be sempre procura tenir varietat en els plats perquè tothom, finalment, encaixant-hi les seves preferències.

PER ANAR FENT BOCA, us avança un bocinet de truita de patata o d'albergínia, o algun altre detall inicial, precedint la bona nova que vindrà darrera. Pot ser, una amanida de patata, bacallà, tonyina i olives negres, amb un pensament d'all i oli o bé un empedrat de cigrons amb arengada i escarola aromescada. O unes favetes amb carxofes, botifarra negra i pernil. O tallarines amb trompetes de la mort, una mica de cansalada viada i una salseta amb tres formatges o, en la versió més lleugera, tallarines de pasta amb tallarines de mar

i encara espaguetis amb cansalada, espinacs, pruna i botifarra blanca i negra o, una variant amb embotit tot trinxat i formatge ratllat. També sepió amb ceba i carxofa, pop de Tarragona amb fesols grossos i romesco o els bons macarrons de tota la vida. Les guatilles les fa escabextxades, guisades amb vi blanc les cuixes i negre el pit o amb una crema d'all, finíssima, després de molta estona de fer xup-xup. Té rostit de porc, fricandó amb carteretes i puré, cuixa de lletó, un original strudel d'albergínia i carn picada, així com coca de patata i brandada de bacallà.

HI POTS MENJAR VERAT, tan difícil de trobar fora de casa, o bé llonganissa d'Alforja amb ceba i tomaca. En els arrossos els àngels i canten, amb sípia i carxofa, amb guatlla o amb morralets, el gust hi és sempre magnífic i va variant en funció del que hi ha aquell dia, al mercat o a la nevera. També fa ell els postres i hi ha sempre novetats, com ara un cóc de canyella o bé de taronja amb xocolata, un pastís de dues xocolates o bé un perillósíssim pastís de coma, finíssim, només amb poma, talment una coca de vidre. Serveix uns vins de la Conca de Barberà que, un cop tastats i amb rastre al paladar, tenen un preu tan raonable com la factura final, escrita a ma en un bloc petit d'espiral, tot sumat i comptat davant vostre.

LEO SENYOREJA pel seu santuari gastronòmic amb una conversa agradable, sense alçar mai la veu, però amb l'autoritat indiscutible del bon cuiner. Vesteix, sovint, amb uns elàstics sobrepousats a una panxeta indicativa d'un nivell envejable de felicitat, us estat de

l'ànima que se us encomana i que només pot donar la satisfacció en allò que treballa i ho fa sense presses. La clientela, ben variada, és més aviat adulta, parelles i famílies senceres. No sé com ho han sabut, però quasi sempre hi ha algun estranger entaulat. Només a l'hivern tanca als vespres, llevat dels caps de setmana, que és també quan fa esmorzars de forquilla i ganivet, amb bona acollida per part dels comensals a qui agrada de començar el dia no pas en dejú, sinó carregats de bons arguments. Gosaria dir que en Leo, segurament, no s'hi farà gaire ric. Ignoro si mai ha arribat a llegir a Voltaire, però, com aquest, no hi ha dubte que ha decidit ser feliç, perquè això és bo per a la salut...

* *

Aquest article de Josep Lluís Carod Rovira, polític i escriptor, fou publicat al Punt Diari el dia 4 d'agost de 2013.

■ ■ ■

TAXI

SERVEI DE TAXI 6-Q

7/8 places

L'Aleixar
mòbil 689 029 326

Dietètiques Cabré, C.B.

ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
HERBORISTERIA
CONSULTA NATURISTA

C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

Ara també imprimim en digital!!!

Ideal per a tiratges curts a partir d'1 exemplar

Av. Marià Fortuny 60-64 - 43204 REUS
Telèfon 977 345 563 - Mòbil 670 253 264
sbmartsgraf@gmail.com

LA FRESCA

Dibuixem
ELS COMPANYS DE L'ESCOLA

P3 ISONA

P3 LEO

P3 MOHAMED

P4 ABDERAHMAN

P4 AZAHARA

P4 NAJWA

P5 LEONARDO

P5 MARTÍ

P5 MERITXELL

YASMINE - 5 ANYS

CRISTIAN - 6 ANYS

DIANA - 6 ANYS

OSCAR - 6 ANYS

SÍLVIA F - 6 ANYS

ANNA T. - 7 ANYS

MONTSE - 7 ANYS

QUIM- 7 ANYS

SILVIA - 7 ANYS

ISMAEL - 8 ANYS

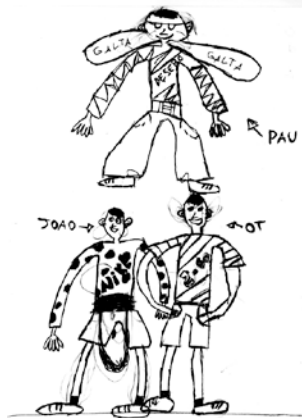
MARIONA - 8 ANYS

PAU - 8 ANYS

ARIADNA - 9 ANYS

OT - 9 ANYS

SANDRA- 9 ANYS

ANNA - 10 ANYS

JOAO - 10 ANYS

MARINA - 10 ANYS

ANNA - 11 ANYS

PASCAL PELLICÉ MARINÉ

Electricitat i calefacció

Carrer Major, 40 - Tel. 977 81 53 28
43380 VILAPLANA

VIALMA SAT

**Esclofolladora
d'avellanes**

Jaume Salvat Salvat
C. Major, 14
43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 50 13
e: salsa@maptel.es

LO PEDRIS del món

SUÈCIA

Pitxi i Marta a la ciutat d'Estocolm

NORUEGA

Foto Cori Mariné: La Gemma Mariné al Preikestolen (Penya segat de 604 m).

DINAMARCA

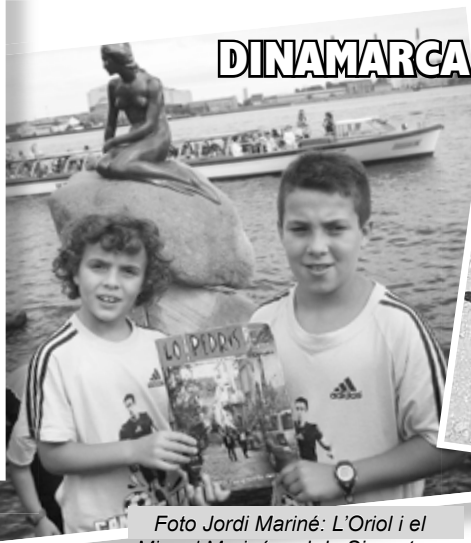

Foto Jordi Mariné: L'Oriol i el Miquel Mariné amb la Sirenetta de Copenhagen.

MARROC

Foto Màrius Juanpere: La Mariona al Marroc

Àlex Masdéu i Font

Picapedrer / Restaurador de pedra / Geòleg

Mòbil 625 558 358

Web: www.picapedrer.com

Correu electrònic:
alexmasdeu@picapedrer.com

Carrer Doctor March, 1
43380 VILAPLANA

Servei Oficial:

Lucas

CENTRE AUTOTECH

Tallers

Rafel Sans

Mecànica de l'automòbil i planxisteria
Instal·lacions de fontaneria, gas i calefacció
AIRE CONDICIONAT - PLAQUES SOLARS

C/ Muralla, 23 - 43381 L'ALEIXAR
Tel. 977 815 384

Josep Tost

QUEVIURES I
TRANSPORTS

Dr. Mallafré, 12 - Tel. 977 81 50 87
VILAPLANA

VALFRES Pinturas
pinturas y papeles pintados

SISTEMA MULTICOLOR
Más de 5.000 colores
al instante

977 31 71 54
Av. de Falset, 171 (ctra. de Alcolea)
43206 **REUS** (Tarragona)

En aquesta graella us sortirà una dita popular catalana sobre el setembre:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A												
B											P	
C												
D							N					
E												

Primer heu de trobar les paraules corresponents a aquestes definicions i després traslladar cada lletra a la casella corresponent :

1 – N'hi ha al setembre, però també per sant Joan, de grocs, de verds i de blancs.	____ A1 E2 D10 A5 E6 B8 B2 D11
2 – Això sí que ve pel setembre i pot ser blanc o negre.	____ A11 C7 D2 C1
3 – Animal molt llest que una vegada diuen que va enganyar a un corb.	____ D4 B3 D6 C11 A12 D5
4 – El primer vi de la temporada.	____ C8 B12 D1 A2 D9 A3
5 – Aristòcrates, de casa bona.	____ D3 C12 E1 B4 A6 B9
6 – Exploten i les tiren des dels avions.	____ C6 E3 E4 A10 A8 C9
7 – Les necessitem per a fer els panellets	____ C5 A9 C2 A7 B5 B7 E5 C3

dita popular catalana - F. Mariné

AGR BOTIGA

AGR BOTIGA

COOPERATIVA DE L'ALEIXAR

Hi trobaràs la millor selecció de productes naturals de la terra.
Oli, vins i caves amb D.O. Gran varietat de fruits secs.
A més productes de qualitat elaborats artesanalment.

Obert cada dia de 10 a 1 i de 5 a 8, diumenges d'11 a 2 (dilluns matí tancat)

C/ de Guardiola, 58
43381 L'ALEIXAR
Tel. 977 815 290
Tels. oficina:
977 815 584 - 977 815 105

RAFEL MARTINEZ
AGENT D'ASSEGURANCES

Camí de l'Aleixar, 40 B
Tel./Fax 977 31 33 99
43202 REUS (Tarragona)

NOTA D'AGRAÏMENT

Serveixin aquestes línies per dirigir-me a tots els clients i amics i comunicar-los la meua jubilació; i al mateix temps donar-los les gràcies per la seva confiança durant tants anys. Aprofito l'avinentsa per dir-vos que he deixat la meua empresa en mans d'uns bons professionals, tot i que també podeu adreçar-vos a mi per qualsevol consulta.

Molt agraït, atentament.

Rafel Martínez

AGRÍCOLA I SECCIÓ DE CRÈDIT VILAPLANA, S.C.C.L.

Els nostres carrers

PLAÇA
PAU CASALS

Amb el suport de la
Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

**AJUNTAMENT
DE VILAPLANA**

Amb el suport de la
Diputació de Tarragona

**CONSELL COMARCAL
DEL BAIX CAMP**

LA PEDRÍS